

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-14-19

Druk nr 3208
Warszawa, 13 lutego 2019 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami oraz niektórych innych ustaw.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów.

Z poważaniem

(-) Mateusz Morawiecki

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 9 marca 2017 r. o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (Dz. U. poz. 648, z 2018 r. poz. 723, 1499 i 2193 oraz z 2019 r. poz. 125) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 11 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W ramach postępowania mogą być przeprowadzane dowody w celu uzyskania informacji podatkowych objętych wnioskiem.”;

2) w art. 19:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Szef Krajowej Administracji Skarbowej, w celu wymiany informacji podatkowych, może zawierać z właściwym organem państwa członkowskiego porozumienia w zakresie przebywania upoważnionych przedstawicieli właściwego organu państwa członkowskiego w siedzibach organów podatkowych oraz ich obecności w toku postępowań w sprawie udzielenia informacji podatkowych, postępowań podatkowych i czynności kontrolnych.”,

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Upoważnieni przedstawiciele właściwego organu państwa członkowskiego obecni w toku postępowania w sprawie udzielania informacji podatkowych, postępowania podatkowego lub w toku czynności kontrolnych mogą w ramach zawartego porozumienia:

1) zadawać pytania świadkowi oraz stronie w ramach przeprowadzanego dowodu z zeznań świadka lub przesłuchania strony,

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, ustawę z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy, ustawę z dnia 9 października 2015 r. o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA oraz ustawę z dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw.

- 2) przeglądać i utrzymywać dokumenty i inne dowody związane ze sprawą
– w zakresie, w jakim służy to wymianie informacji podatkowych.”;
- 3) w art. 23 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. W sprawach nieuregulowanych w art. 8–14 stosuje się odpowiednio przepisy działu IV rozdziałów 1, 2 i 5, rozdziału 6, z wyłączeniem art. 156 § 2 i 3, rozdziałów 8, 9, 11 i 14 oraz art. 143 ustawy – Ordynacja podatkowa.”;
- 4) w art. 24:
 - a) w ust. 1:
 - w pkt 1 w lit. h dodaje się przecinek i dodaje się lit. i oraz j w brzmieniu:
 - „i) udział w papierze wartościowym, swapie, umowie ubezpieczenia lub umowie renty,
 - j) rzeczywiste prawo własnościowe w truscie”,
 - pkt 22 i 23 otrzymują brzmienie:
 - „22) osobie z państwa trzeciego – rozumie się przez to osobę fizyczną lub podmiot będące rezydentem państwa trzeciego na podstawie przepisów prawa podatkowego tego państwa trzeciego, lub masę spadkową po osobie zmarłej, która była rezydentem państwa trzeciego; podmiot niemający rezydencji do celów podatkowych, z wyłączeniem trustu będącego pasywnym NFE, traktuje się jako rezydenta państwa, w którym znajduje się miejsce faktycznego zarządu tego podmiotu;
 - 23) osobie z państwa uczestniczącego – rozumie się przez to osobę fizyczną lub podmiot będące rezydentem państwa uczestniczącego na podstawie przepisów prawa podatkowego tego państwa uczestniczącego, lub masę spadkową po osobie zmarłej, która była rezydentem państwa uczestniczącego; podmiot niemający rezydencji do celów podatkowych, z wyłączeniem trustu będącego pasywnym NFE, traktuje się jako rezydenta państwa, w którym znajduje się miejsce faktycznego zarządu tego podmiotu;”,
 - w pkt 25 lit. b otrzymuje brzmienie:
 - „b) inne niż Stany Zjednoczone Ameryki państwo lub terytorium, z którym Rzeczpospolita Polska zawarła porozumienie stanowiące podstawę automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych, zamieszczone na liście, o której mowa w ust. 5,”,

- pkt 28 otrzymuje brzmienie:

„28) podmiocie – rozumie się przez to osobę prawną, jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej lub trust, a także umowę, w szczególności spółki cywilnej, na podstawie której strony, które ją zawarły, zamierzają wspólnie realizować określone w niej cele lub zadania;”
- w pkt 31:
 - lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) podmioty będące w całości własnością danego państwa lub jednostek wymienionych w lit. b;”
 - w lit. e tiret pierwsze otrzymuje brzmienie:

„– podmiot ten jest w całości własnością innego podmiotu rządowego i jest kontrolowany bezpośrednio lub za pośrednictwem podmiotu kontrolowanego przez inny podmiot rządowy;”
- w pkt 38 w lit. c średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. d w brzmieniu:

„d) w przypadku trustu będącego instytucją finansową – udział w kapitale rozumiany jako udział posiadany przez osobę traktowaną jako założyciel lub beneficjent trustu lub inną osobę fizyczną sprawującą ostateczną lub faktyczną kontrolę nad trustem; osoba raportowana będzie traktowana jako beneficjent trustu, jeżeli taka osoba raportowana posiada prawo do otrzymywania bezpośrednio lub pośrednio, w tym za pośrednictwem pełnomocnika, obowiązkowej wypłaty z trustu lub może otrzymywać, bezpośrednio lub pośrednio, wypłaty uznaniowe z trustu;”
- po pkt 45 dodaje się pkt 45a w brzmieniu:

„45a) truście (trust) – rozumie się przez to trust w rozumieniu art. 2 ust. 2 pkt 24 ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;”
- pkt 46 otrzymuje brzmienie:

„46) umowie renty – rozumie się przez to:

 - a) umowę, zgodnie z którą jedna ze stron zobowiązuje się względem drugiej do wypłacania świadczeń pieniężnych w danym okresie,

ustalonym w całości lub w części poprzez odniesienie do średniego dalszego trwania życia co najmniej jednej osoby fizycznej, lub

- b) umowę, którą uznaje się za umowę renty zgodnie z przepisami prawa lub praktyką państwa lub terytorium, w których umowa została zawarta, na mocy której strona tej umowy zobowiązuje się do wypłacania świadczeń pieniężnych przez określoną liczbę lat;”;

- b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego tego ministra listę państw uczestniczących, o których mowa w ust. 1 pkt 25 lit. b i c, i dokonuje jej bieżącej aktualizacji.”;

- 5) w art. 25 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Trust będący instytucją finansową jest rezydentem:

- 1) państwa uczestniczącego, w którym jest rezydentem do celów podatkowych – w przypadku gdy trust ten przekazuje do tego państwa informacje w zakresie określonym w art. 34 w odniesieniu do rachunków raportowanych prowadzonych przez trust;
- 2) państwa rezydencji co najmniej jednego z powierników tego trustu – w pozostałych przypadkach.”;

- 6) w art. 32:

- a) w ust. 1 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) trustem w zakresie, w jakim powiernik trustu będący raportującą instytucją finansową przekazuje informacje o rachunkach raportowanych tego trustu.”;

- b) w ust. 7 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Za zwolnione przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania uznaje się również podmiot inwestujący, który wyemitował certyfikaty inwestycyjne albo prawa uczestnictwa na okaziciela w formie dokumentu, pod warunkiem że:

- 1) nie wyemitował certyfikatów inwestycyjnych albo praw uczestnictwa na okaziciela w formie dokumentu po dniu 31 grudnia 2015 r.;
- 2) umorzył wszystkie certyfikaty inwestycyjne albo prawa uczestnictwa na okaziciela w formie dokumentu po ich wykupieniu;
- 3) stosował procedury należytej staranności i przekazywał wymagane informacje w odniesieniu do wszystkich certyfikatów inwestycyjnych albo praw

uczestnictwa na okaziciela w formie dokumentu, w przypadku gdy są przedstawiane do wykupu w celu ich umorzenia lub dokonania innej płatności;

- 4) certyfikaty inwestycyjne albo prawa uczestnictwa na okaziciela zostały umorzone lub poddane dematerializacji nie później niż przed dniem 1 stycznia 2018 r.”;

7) w art. 33:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Raportująca instytucja finansowa przekazuje Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej informację o rachunkach raportowanych za okres roku kalendarzowego, zwaną dalej „informacją o rachunkach raportowanych”, w terminie do dnia 30 czerwca roku następnego:

- 1) utworzoną na podstawie wzoru dokumentu elektronicznego zamieszczonego w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych;
- 2) za pomocą oprogramowania interfejsowego, którego adres jest zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.”,

- b) uchyla się ust. 2,

- c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku rachunków raportowanych znajdujących się w posiadaniu osób z państw lub terytoriów innych niż państwo członkowskie, obowiązek przekazania informacji o rachunkach raportowanych obejmuje rachunki raportowane znajdujące się w roku kalendarzowym w posiadaniu osób wyłącznie z tych państw i terytoriów, które zostały zamieszczone na liście, o której mowa w ust. 5, dotyczącej obowiązku raportowania za ten rok.”,

- d) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych corocznie w terminie do dnia 31 marca ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, listę:

- 1) państw uczestniczących, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 25 lit. b i c,

- 2) państw i terytoriów, które podjęły działania w celu zawarcia porozumienia, o którym mowa w art. 24 ust. 1 pkt 25 lit. b lub c – objętych obowiązkiem raportowania za rok kalendarzowy poprzedzający rok ogłoszenia tej listy, uwzględniając konieczność wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 73.”;
- 8) w art. 36 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Raportująca instytucja finansowa przekazuje Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej informację o rachunkach nieudokumentowanych za okres roku kalendarzowego, zwaną dalej „informacją o rachunkach nieudokumentowanych”, w terminie do dnia 30 czerwca roku następnego:
- 1) utworzoną na podstawie wzoru dokumentu elektronicznego zamieszczonego w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych;
 - 2) za pomocą oprogramowania interfejsowego, którego adres jest zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.”;
- 9) w art. 43 w ust. 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
- „Oświadczenia o rezydencji podatkowej są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym i zawierają klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.”;
- 10) art. 48 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 48. 1. Raportująca instytucja finansowa przyjmuje, że niebędący właścicielem beneficjent pieniężnej umowy ubezpieczenia lub umowy renty otrzymujący świadczenie z tytułu śmierci nie jest osobą raportowaną, i nie traktuje rachunku finansowego posiadanego przez tego beneficjenta jako rachunku raportowanego, chyba że raportująca instytucja finansowa wie albo ma powody sądzić, że beneficjentem jest osoba raportowana.
2. Raportująca instytucja finansowa ma powody sądzić, że beneficjentem pieniężnej umowy ubezpieczenia lub umowy renty jest osoba raportowana, jeżeli z informacji zgromadzonych przez raportującą instytucję finansową i związanych z beneficjentem wynika, że występują przesłanki określone w art. 50 ust. 2. W takim

przypadku raportująca instytucja finansowa jest obowiązana stosować procedury określone w art. 50.”;

11) w art. 50 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku gdy raportująca instytucja finansowa nie posiada aktualnego adresu zamieszkania posiadacza, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązana, w celu ustalenia rezydencji do celów podatkowych posiadacza rachunku, wyszukać elektronicznie posiadane dane pod kątem ustalenia:

- 1) rezydencji posiadacza rachunku w państwie uczestniczącym lub państwie trzecim;
- 2) aktualnego adresu korespondencyjnego lub adresu zamieszkania, w tym skrytki pocztowej, w państwie uczestniczącym lub państwie trzecim;
- 3) numeru telefonu w państwie uczestniczącym lub państwie trzecim i braku numeru telefonu w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) stałych zleceń przelewu środków na rachunek prowadzony w państwie uczestniczącym lub państwie trzecim, innych niż dotyczących rachunku depozytowego;
- 5) pełnomocnictwa lub upoważnienia do podpisu udzielonego osobie posiadającej adres w państwie uczestniczącym lub państwie trzecim;
- 6) polecenia przechowywania poczty lub adresu do doręczeń w państwie uczestniczącym lub państwie trzecim, pod warunkiem że raportująca instytucja finansowa nie posiada w dokumentacji innego adresu posiadacza rachunku.”;

12) użyte w art. 50 w ust. 4 i 5 oraz w art. 52 w ust. 1 w pkt 2 i 3 wyrazy „pkt 1–4” zastępuje się wyrazami „pkt 1–5”;

13) w art. 73 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli z porozumienia, o którym mowa w art. 24 ust. 1 pkt 25 lit. b lub c, lub oświadczenia złożonego przez państwo uczestniczące wynika, że informacje, o których mowa w ust. 1, nie są przekazywane.”;

14) w art. 74 uchyla się ust. 2;

15) w art. 82:

- a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,
- b) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) grupie podmiotów – rozumie się przez to grupę kapitałową:

- a) dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z obowiązującymi tę grupę zasadami rachunkowości albo takie

sprawozdanie byłoby sporządzane, gdyby udziały kapitałowe w co najmniej jednej jednostce wchodzącej w skład tej grupy były przedmiotem obrotu na rynku regulowanym,

- b) w której skład wchodzi co najmniej dwie jednostki mające siedzibę lub zarząd w różnych państwach lub terytoriach albo w której skład wchodzi jednostka, która posiada siedzibę lub zarząd w jednym państwie lub terytorium a prowadzi działalność przez zagraniczny zakład położony w innym państwie lub terytorium,
 - c) której skonsolidowane przychody przekroczyły w poprzednim roku obrotowym kwotę progową określoną zgodnie z ust. 2 i 3;”,
- c) dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:

„2. Kwota progowa skonsolidowanych przychodów wynosi:

- 1) 3 250 000 000 zł – w przypadku gdy grupa kapitałowa sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe w złotych;
- 2) 750 000 000 euro lub równowartość tej kwoty przeliczonej:
 - a) według zasad określonych przez państwo lub terytorium, w którym jednostka dominująca posiada siedzibę lub zarząd – w przypadku grupy kapitałowej, której jednostka dominująca posiada siedzibę lub zarząd poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) według ostatniego kursu wymiany opublikowanego przez Europejski Bank Centralny na ostatni dzień roku obrotowego poprzedzającego sprawozdawczy rok obrotowy – w przypadku gdy:
 - grupa kapitałowa, w której jednostka dominująca posiada siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe w innej walucie niż złoty,
 - państwo lub terytorium, o których mowa w lit. a, nie określiło zasad przeliczania tej kwoty.

3. W przypadku gdy rok obrotowy obejmuje okres inny niż 12 miesięcy, kwotę progową skonsolidowanych przychodów określa się w wysokości 1/12 za każdy rozpoczęty miesiąc roku obrotowego.”;

- 16) w art. 83 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jednostka dominująca wchodząca w skład grupy podmiotów, posiadająca siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przekazuje Szefowi

Krajowej Administracji Skarbowej, w terminie 12 miesięcy od dnia zakończenia sprawozdawczego roku obrotowego, informację o grupie podmiotów:

- 1) utworzoną na podstawie wzoru dokumentu elektronicznego zamieszczonego w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych;
 - 2) za pomocą oprogramowania interfejsowego, którego adres jest zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.”;
- 17) w art. 84 w ust. 2 w pkt 2 lit. a otrzymuje brzmienie:
- „a) państwo lub terytorium spoza Unii Europejskiej, w którym siedzibę, zarząd lub zagraniczny zakład ma ta jednostka, wymaga przekazania informacji o grupie podmiotów za ten sprawozdawczy rok obrotowy oraz zawarło kwalifikującą umowę między właściwymi organami, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, w terminie 12 miesięcy od dnia zakończenia tego sprawozdawczego roku obrotowego, albo ta jednostka przekazała informację o grupie podmiotów państwu lub terytorium, które jest stroną kwalifikującej umowy między właściwymi organami, oraz to państwo lub terytorium jest obowiązane przekazać otrzymaną informację o grupie podmiotów Rzeczypospolitej Polskiej,”;
- 18) w art. 86:
- a) w ust. 1 część wspólna otrzymuje brzmienie:
- „– w terminie trzech miesięcy od dnia zakończenia sprawozdawczego roku obrotowego grupy podmiotów.”,
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 1, jest przekazywane:
- 1) na podstawie wzoru dokumentu elektronicznego zamieszczonego w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych;
 - 2) za pomocą oprogramowania interfejsowego, którego adres jest zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.”;

19) w art. 87 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Dodatkowe informacje lub wyjaśnienia, o których mowa w ust. 1 pkt 3, sporządzane są w języku polskim i angielskim.”;

20) po art. 87 dodaje się art. 87a–87d w brzmieniu:

„Art. 87a. 1. Szef Krajowej Administracji Skarbowej przeprowadza kontrolę wykonywania przez jednostkę wchodzącą w skład grupy podmiotów obowiązków określonych w niniejszym dziale.

2. W sprawach dotyczących przeprowadzania kontroli, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy działu IV rozdziału 1, z wyłączeniem art. 127 i art. 128, rozdziału 2, rozdziału 3, z wyłączeniem art. 133 i art. 133a, rozdziału 3a, rozdziału 4, z wyłączeniem art. 139, rozdziałów 5, 6, 9–11, 14, 16, 22 i 23 oraz działu VI, z wyłączeniem art. 281, art. 282a i art. 292 ustawy – Ordynacja podatkowa.

Art. 87b. 1. Jednostka wchodząca w skład grupy podmiotów może skorygować uprzednio złożone informacje o grupie podmiotów lub powiadomienie, o którym mowa w art. 86 ust. 1.

2. Uprawnienie do skorygowania informacji o grupie podmiotów i powiadomienia, o którym mowa w art. 86 ust. 1:

- 1) ulega zawieszeniu na czas trwania kontroli, o której mowa w art. 87a, w zakresie objętym tą kontrolą;
- 2) przysługuje nadal po zakończeniu tej kontroli.

3. Korekta informacji o grupie podmiotów lub powiadomienia, o którym mowa w art. 86 ust. 1, złożona w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, nie wywołuje skutków prawnych. Szef Krajowej Administracji Skarbowej zawiadamia składającego korektę o jej bezskuteczności.

Art. 87c. 1. W przypadku wystąpienia uchybień lub nieprawidłowości, których wyjaśnienie nie wymaga przeprowadzenia kontroli, o której mowa w art. 87a, jednostka wchodząca w skład grupy podmiotów, która złożyła informację o grupie podmiotów lub powiadomienie, o którym mowa w art. 86 ust. 1, na pisemne żądanie Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, jest obowiązana do udzielenia informacji niezbędnych do ich wyjaśnienia.

2. W żądaniu, o którym mowa w ust. 1, określa się zakres żądanych informacji oraz termin ich przekazania, nie krótszy niż 14 dni od dnia otrzymania żądania.

Art. 87d. Pełnomocnictwo do podpisywania deklaracji składanej za pomocą środków komunikacji elektronicznej, o którym mowa w dziale III rozdziale 9a ustawy – Ordynacja podatkowa, obejmuje również upoważnienie do podpisywania informacji o grupie podmiotów i powiadomień, o których mowa w art. 86 ust. 1.”;

21) w art. 90 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jednostka wchodząca w skład grupy podmiotów w rozumieniu art. 82 ust. 1 pkt 5, która nie dopełnia obowiązku:

- 1) przekazania informacji o grupie podmiotów, o którym mowa w art. 83 ust. 1, art. 84 lub art. 85,
 - 2) powiadomienia, o którym mowa w art. 86 ust. 1
- lub przekazuje taką informację lub takie powiadomienie niepełne lub niezgodne z posiadanymi danymi, podlega karze pieniężnej.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 14b po § 3 dodaje się § 3a i 3b w brzmieniu:

„§ 3a. W przypadku gdy przedstawiony we wniosku stan faktyczny lub zdarzenie przyszło obejmuje transakcję, zespół transakcji lub inne zdarzenia:

- 1) z udziałem osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej:
 - a) które mają miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub
 - b) które prowadzą działalność gospodarczą poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej za pośrednictwem zagranicznego zakładu, a transakcja, zespół transakcji lub inne zdarzenia stanowią część lub całość działalności gospodarczej zagranicznego zakładu, lub
 - c) będących stronami transakcji, zespołu transakcji lub uczestnikami zdarzenia mającymi miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd w więcej niż jednym państwie lub terytorium lub

2) mające skutki transgraniczne

– składający wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej jest obowiązany również do wskazania odpowiednio państwa lub terytorium miejsca zamieszkania tej osoby fizycznej, danych identyfikujących tę osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, w tym państwa lub terytorium ich siedziby, zarządu lub

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 650, 723, 771, 1000, 1039, 1075, 1499, 1540, 1544, 1629, 1693, 2126, 2193, 2244 i 2354 oraz z 2019 r. poz. 60.

położenia tego zagranicznego zakładu, lub państwa lub terytorium, w których te skutki transgraniczne wystąpiły lub mogą wystąpić.

§ 3b. Obowiązek, o którym mowa w § 3a, nie obejmuje wniosków o wydanie interpretacji indywidualnej:

- 1) dotyczących wyłącznie indywidualnej sprawy osoby fizycznej;
 - 2) w zakresie podatku akcyzowego oraz podatku od towarów i usług.”;
- 2) w art. 14g § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej niespełniający wymogów określonych w art. 14b § 3 lub 3a lub innych wymogów określonych przepisami prawa pozostawia się bez rozpatrzenia.”;

- 3) po art. 14na dodaje się art. 14nb w brzmieniu:

„Art. 14nb. W przypadku, o którym mowa w art. 14b § 3a, przepisy art. 14k–14n stosuje się do transakcji, zespołu transakcji lub innego zdarzenia w zakresie, w jakim we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej zgodnie z art. 14b § 3a zostały wskazane państwa, terytoria i dane, o których mowa w tym przepisie.”;

- 4) w art. 82:

- a) uchyla się § 2,
- b) uchyla się § 2c,
- c) uchyla się § 7 i 8.

Art. 3. W ustawie z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1958, 2192, 2193, 2227 i 2354) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 80c dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.”;

- 2) w art. 80d dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca czynu zabronionego określonego w § 1 podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 9 października 2015 r. o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (Dz. U. z 2017 r. poz. 1858) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 17 w ust. 2 wyrazy „2014–2016” zastępuje się wyrazami „2014–2019”;

2) w art. 19 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Posiadacz rachunku jest obowiązany do przedstawienia oświadczeń wskazanych w żądaniu, o którym mowa w ust. 1. Oświadczenia te są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań i zawierają klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Wymóg pouczenia o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań uważa się za spełniony także w przypadku oświadczeń o odpowiedzialności za składanie fałszywych zeznań składanych na formularzach W-8 i W-9, o których mowa w Umowie FATCA oraz załączniku I do tej umowy.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1499) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 12:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przekazywanie informacji, o których mowa w art. 119zp § 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, dotyczących rachunków lokaty terminowej podmiotu kwalifikowanego rozpoczyna się nie później niż z dniem:

- 1) 1 lipca 2019 r. – w przypadku banków w rozumieniu art. 119zg pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, z wyjątkiem banków spółdzielczych;
- 2) 1 stycznia 2020 r. – w przypadku banków spółdzielczych oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych.”,

b) w ust. 3 wyrazy „1 lipca 2019 r.” zastępuje się wyrazami „1 maja 2019 r.”;

2) po art. 16 dodaje się art. 16a w brzmieniu:

„Art. 16a. Do dnia 31 grudnia 2019 r. przy ustalaniu opłaty, o której mowa w art. 119zo § 10 ustawy zmienianej w art. 1, nie uwzględnia się rachunków lokaty terminowej podmiotu kwalifikowanego.”;

3) w art. 19:

a) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) art. 1 pkt 1 lit. b w zakresie art. 119zg pkt 5 lit. b, pkt 6 lit. a, art. 12 oraz art. 16a, które wchodzi w życie z dniem 1 maja 2019 r.”;

b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) art. 1 pkt 6 lit. b oraz c w zakresie art. 119zr § 3 pkt 7 i 8, pkt 7 oraz pkt 9 lit. b w zakresie art. 119zv § 4b–4d, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2019 r.”.

Art. 6. 1. W przypadku prowadzenia na dzień wejścia w życie niniejszej ustawy nowego rachunku w rozumieniu art. 24 ust. 1 pkt 15 ustawy zmienianej w art. 1 otwartego w okresie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 30 kwietnia 2017 r., raportująca instytucja finansowa w rozumieniu art. 24 ust. 1 pkt 44 ustawy zmienianej w art. 1 jest obowiązana wystąpić, w terminie do dnia 30 czerwca 2019 r., z żądaniem złożenia oświadczenia o rezydencji podatkowej, o którym mowa w art. 43 ustawy zmienianej w art. 1, zawierającym dane aktualne na dzień otwarcia tego rachunku.

2. W przypadku nieuzyskania oświadczenia o rezydencji podatkowej na podstawie ust. 1 raportująca instytucja finansowa w rozumieniu art. 24 ust. 1 pkt 44 ustawy zmienianej w art. 1 w celu uzyskania tego oświadczenia kontynuuje rzeczywiste działania zmierzające do nawiązania kontaktu z posiadaczem rachunku na piśmie, telefonicznie, osobiście lub drogą elektroniczną.

3. Do dnia uzyskania oświadczenia na podstawie ust. 1 lub 2 raportująca instytucja finansowa traktuje posiadacza rachunku w rozumieniu art. 24 ust. 1 pkt 33 ustawy zmienianej w art. 1 lub osobę kontrolującą w rozumieniu art. 24 ust. 1 pkt 20 ustawy zmienianej w art. 1 jako rezydenta do celów podatkowych zgodnie z dotychczasową identyfikacją dokonaną w oparciu o przepisy ustawy zmienianej w art. 1.

4. Do oświadczenia złożonego na podstawie ust. 1 przepisy działu III rozdziału IV ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 7. 1. W przypadku gdy identyfikacja posiadacza rachunku w rozumieniu art. 24 ust. 1 pkt 33 ustawy zmienianej w art. 1 została dokonana na podstawie art. 50 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, raportująca instytucja finansowa w rozumieniu art. 24 ust. 1 pkt 44 ustawy zmienianej w art. 1 jest obowiązana do ponownego ustalenia, w terminie do dnia 31 grudnia 2019 r., rezydencji do celów podatkowych tego posiadacza w państwie uczestniczącym lub państwie trzecim w oparciu o wyszukanie elektroniczne posiadanych danych.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli raportująca instytucja finansowa w rozumieniu art. 24 ust. 1 pkt 44 ustawy zmienianej w art. 1 dokonała przed dniem wejścia w życie

niniejszej ustawy wyszukania elektronicznego posiadanych danych z uwzględnieniem przesłanki rezydencji posiadacza rachunku lub potwierdziła rezydencję podatkową posiadacza rachunku na podstawie oświadczenia o rezydencji podatkowej, o którym mowa w art. 43 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 8. 1. W okresie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 marca 2020 r. raportująca instytucja finansowa w rozumieniu art. 24 ust. 1 pkt 44 ustawy zmienianej w art. 1 przekazuje Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej za okres roku kalendarzowego:

- 1) informację o rachunkach raportowanych:
 - a) zidentyfikowanych na podstawie art. 6 ust. 1, chyba że w wyniku ponownej identyfikacji posiadacza rachunku na podstawie art. 6 ust. 1 jego rezydencja do celów podatkowych nie uległa zmianie i nie ustalono nieznannej dotychczas rezydencji podatkowej,
 - b) zidentyfikowanych na podstawie art. 7 ust. 1, chyba że w wyniku ponownej identyfikacji posiadacza rachunku dokonanej na podstawie art. 7 rezydencja do celów podatkowych posiadacza rachunku nie uległa zmianie i nie ustalono nieznanych dotychczas rezydencji podatkowych,
 - c) w przypadku gdy podmiot inwestujący regulowany przepisami ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1355, 2215, 2243 i 2244) utracił status zwolnionego przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania zgodnie z art. 32 ust. 7 zdanie drugie ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, i nie przekazał za rok 2016 lub 2017 informacji o rachunkach raportowanych, o której mowa w art. 33 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym;
- 2) informację o rachunkach niezidentyfikowanych na podstawie art. 6 ust. 1.
 2. Informacje, o których mowa w ust. 1, są przekazywane:
 - 1) według wzoru dokumentu elektronicznego zamieszczonego w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych;
 - 2) za pomocą oprogramowania interfejsowego, którego adres jest zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

3. Do przekazywania informacji, o których mowa w ust. 1:

- 1) pkt 1 – przepisy art. 34, art. 99 ust. 2 i 3 oraz art. 99a ust. 1 i 3 ustawy zmienianej w art. 1,
- 2) pkt 2 – przepis art. 36 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1

– stosuje się odpowiednio.

Art. 9. 1. Szef Krajowej Administracji Skarbowej przekazuje właściwemu organowi państwa uczestniczącego, w terminie do dnia 30 września 2020 r., informacje o rachunkach raportowanych posiadanych przez rezydentów tego państwa uzyskane na podstawie art. 8.

2. Przepis art. 75 ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 10. 1. Do przekazywania informacji o rachunkach raportowanych za lata 2018 i 2019 stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Listę, o której mowa w art. 33 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1, państw objętych obowiązkiem raportowania za 2018 r. minister właściwy do spraw finansów publicznych ogłasza w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy.

3. W przypadku przekazania informacji o rachunkach raportowanych za 2018 r. przed dniem wejścia w życie ustawy raportująca instytucja finansowa, o której mowa w art. 24 ust. 1 pkt 44 ustawy zmienianej w art. 1, przekazuje zgodnie z przepisami ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą informację o rachunkach raportowanych za 2018 r. obejmującą rachunki posiadane przez osoby z państw i terytoriów objętych obowiązkiem raportowania za ten rok zamieszczonych na liście, o której mowa w art. 33 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1, z wyjątkiem informacji o tych rachunkach, które zostały objęte informacją o rachunkach raportowanych za 2018 r. złożoną zgodnie z przepisami dotychczasowymi.

Art. 11. Przepis art. 82 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do sprawozdawczego roku obrotowego, o którym mowa w art. 82 ust. 1 pkt 8 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, rozpoczynającego się po dniu 31 grudnia 2017 r.

Art. 12. Przepis art. 84 ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do sprawozdawczego roku obrotowego, o którym mowa w art. 82 ust. 1 pkt 8 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, rozpoczynającego się po dniu 31 grudnia 2016 r.

Art. 13. Pełnomocnictwo do podpisywania deklaracji składanej za pomocą środków komunikacji elektronicznej, o którym mowa w przepisach działu III rozdziału 9a ustawy zmienianej w art. 2, udzielone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy obejmuje również upoważnienie do podpisywania informacji o grupie podmiotów w rozumieniu art. 82 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą i powiadomień, o których mowa w art. 86 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 14. Brak informacji o amerykańskim NIP w informacji, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 4, przekazanej za 2017 r. nie stanowi podstawy do uznania tej informacji za nieprawidłową.

Art. 15. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 10 ust. 2, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia;
- 2) art. 5, który wchodzi w życie z dniem 1 maja 2019 r.;
- 3) art. 1 pkt 9 i art. 4 pkt 2, które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

I. Potrzeba i cel wydania ustawy

Projektowana ustawa o zmianie ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami oraz niektórych innych ustaw modyfikuje zasady i tryb wymiany informacji podatkowych, obowiązki instytucji finansowych w zakresie automatycznej wymiany informacji podatkowych oraz kontrolę ich wykonywania, a także obowiązki w zakresie automatycznej wymiany informacji pochodzących z informacji o jednostkach wchodzących w skład grupy podmiotów. Celem projektowanej ustawy jest wyeliminowanie wątpliwości związanych ze stosowaniem pierwotnie przyjętych rozwiązań legislacyjnych, w tym także w kontekście:

- 1) celu dyrektywy Rady 2014/107/UE z dnia 9 grudnia 2014 r. zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania, zwanej dalej „dyrektywą 2014/107/UE”;
- 2) celu dyrektywy Rady (UE) 2016/881 z dnia 25 maja 2016 r. zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania, zwanej dalej „dyrektywą 2016/881”;
- 3) wytycznych *Common Reporting Standard* (CRS), do stosowania których Polska zobowiązała się w podpisanym w dniu 29 października 2014 r. Wielostronnym porozumieniu właściwych władz w sprawie automatycznej wymiany informacji finansowych (*Competent Authority Agreement*);
- 4) standardu BEPS (działanie 13) – *Transfer Pricing Documentation and Country-by-Country Reporting*;
- 5) ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. poz. 723, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu”.

W zakresie automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych projekt przewiduje m.in. zmianę definicji zawartych w słowniczku ustawy z uwzględnieniem wytycznych CRS oraz rozwiązań unijnych. Ponadto projekt wprowadza wymóg dodatkowej weryfikacji rachunków finansowych otwartych w okresie między dniem 1 stycznia 2016 r. a dniem 30 kwietnia 2017 r. Projekt uzupełnia również ustawę w zakresie trustów, które nie zostały uwzględnione w jej pierwotnej wersji.

W stosunku do automatycznej wymiany informacji podatkowych o jednostkach wchodzących w skład grupy podmiotów zmodyfikowana została przy uwzględnieniu dyrektywy 2016/881 oraz wytycznych wypracowanych w ramach prac OECD związanych z inicjatywą BEPS – działanie 13 – m.in. definicja grupy podmiotów oraz sposób kalkulacji kwoty progowej w przypadku, gdy rok obrotowy obejmuje okres inny niż 12 miesięcy. Ponadto obok kwoty progowej w euro określona została równowartość wskazanej kwoty w złotych polskich. Wprowadzone zostało również odniesienie do sposobu obliczania wartości kwoty progowej w państwie rezydencji jednostki dominującej oraz wprowadzono wymóg, aby dodatkowe informacje lub wyjaśnienia zawarte w informacji o grupie podmiotów przekazywane były także w języku angielskim. Dookreślono także środki komunikacji elektronicznej do przesyłania informacji o grupie podmiotów oraz wprowadzona została instytucja korekty składanych wcześniej raportów.

Projekt wprowadza również zmiany w:

- ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800, z późn. zm.), gdzie przewiduje się wprowadzenie obowiązku podania przez wnioskodawcę występującego z wnioskiem o wydanie interpretacji przepisów prawa podatkowego, odpowiednio państwa lub terytorium miejsca zamieszkania osoby fizycznej, danych identyfikujących osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, jak również państw lub terytoriów, w których wystąpiły lub mogą wystąpić skutki transgraniczne; ponadto proponuje się usunięcie przepisów skutkujących podwójnym raportowaniem w odniesieniu do rachunków prowadzonych przez banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe,
- ustawie z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1958, z późn. zm.), gdzie przewiduje się wprowadzenie typu uprzywilejowanego czynu zabronionego w przypadku działań wbrew przepisom ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami,
- ustawie o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA, gdzie przewiduje się wydłużenie zwolnienia z obowiązku raportowania informacji o amerykańskim NIP oraz wprowadzenie obowiązku składania oświadczenia o rezydencji podatkowej pod rygorem odpowiedzialności karnej,

- ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw, gdzie proponuje się wydłużenie, z jednego dnia do dwóch miesięcy, okresu, w którym banki będą obowiązane do przekazywania informacji dotyczących rachunków lokaty terminowej podmiotu kwalifikowanego.

II. Ustawa z dnia 9 marca 2017 r. o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (Dz. U. poz. 648, z późn. zm.)

A. Zmiany w zakresie wymiany informacji podatkowych na wniosek

Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami Szef Krajowej Administracji Skarbowej, w celu wymiany informacji podatkowych, może zawierać z właściwym organem państwa członkowskiego porozumienia w zakresie przebywania upoważnionych przedstawicieli właściwego organu państwa członkowskiego w siedzibach organów podatkowych oraz ich obecności w toku postępowań w sprawie udzielenia informacji podatkowych, postępowań podatkowych i czynności kontrolnych. W stosunku do obecnego brzmienia przepisu przewiduje się dodatkowo możliwość obecności przedstawicieli właściwego organu państwa członkowskiego w postępowaniu w sprawie udzielenia informacji podatkowych. Dodatkowo, w dodawanym art. 19 ust. 4, zdecydowano się na nadanie upoważnionym przedstawicielom uprawnień do zadawania pytań świadkowi oraz stronie w ramach przeprowadzanego dowodu z zeznań świadka lub przesłuchania strony oraz do przeglądania i utrwalania dokumentów i innych dowodów związanych ze sprawą.

Rozszerzenie uprawnień, z których korzystać mogą upoważnieni przedstawiciele właściwego organu państwa członkowskiego, przyczyni się do zwiększenia operacyjnej efektywności postępowań w sprawie udzielenia informacji podatkowych.

Jednocześnie w projekcie zaproponowano dodanie w art. 11 nowego ust. 3a stanowiącego ogólny przepis o charakterze kompetencyjnym wskazujący na możliwość przeprowadzania w ramach postępowania o udzielenie informacji podatkowych dowodów w celu uzyskania informacji podatkowych objętych wnioskiem. Przepis ten należy odczytywać przy uwzględnieniu specyfiki postępowania w sprawie udzielenia informacji podatkowych, w tym przede wszystkim odmiennego celu tego postępowania w porównaniu do postępowania podatkowego czy kontroli podatkowej. Istota

postępowania prowadzonego na podstawie przepisów działu II ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami polega na udzieleniu informacji podatkowych innemu państwu członkowskiemu, a nie dokonaniu wymiaru podatku przez polskie organy podatkowe. Z tego względu w ramach tego postępowania przepisy o dowodach zawarte w dziale IV rozdziale 11 Ordynacji podatkowej będą mogły być stosowane jedynie odpowiednio. Polski organ prowadzący to postępowanie będzie ograniczony zakresem wniosku organu państwa członkowskiego, a nie wynikającą z art. 122 Ordynacji podatkowej zasadą prawdy obiektywnej nakazującą podjęcie wszelkich niezbędnych działań w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy. Postępowanie w sprawie udzielenia informacji podatkowej ma bowiem charakter posiłkowy w stosunku do sprawy prowadzonej przez organy państwa członkowskiego występującego z wnioskiem o przekazanie informacji.

Proponowana zmiana art. 23 ust. 1 ustawy odnosi się do sytuacji skierowania wniosku organu właściwego państwa członkowskiego wszczynającego sprawę administracyjną. Wniosek administracji państwa członkowskiego może formułować prośbę o udzielenie informacji na piśmie w sposób polegający na przesłuchaniu konkretnego podatnika w charakterze świadka i przesłanie jego zeznań do organu występującego z wnioskiem. W związku z powyższym zasadne jest rozszerzenie odesłań do działu IV rozdziału 6 (wezwania) i 11 (dowody) Ordynacji podatkowej, tak aby było możliwe udzielenie informacji przez polską administrację skarbową w ten sposób, że osoba ta zostanie wezwana, a następnie przesłuchana w charakterze świadka, a informacje zostaną przesłane wnioskującej administracji.

Od wniosków o informacje na piśmie odróżnić należy wnioski o obecność lub udział urzędników administracji wnioskującej w jakimkolwiek postępowaniu dopuszczalnym zgodnie z polskim prawem, jak również w poszczególnych czynnościach. Wnioski o ww. obecność lub udział w postępowaniu obejmują często wyłącznie prośbę o wgląd do dokumentów oraz przesłuchanie świadków.

W związku z powyższym zasadne jest z jednej strony wskazanie w ustawie wprost uprawnień, które przysługują upoważnionym urzędnikom państw członkowskich przebywającym na terytorium Polski w związku z wnioskiem o obecność lub udział w postępowaniu. Jednocześnie zważywszy, że rozporządzenie Rady (UE) nr 904/2010 konstytuuje analogiczne podstawy prawne wniosku o obecność lub udział

w postępowaniu w zakresie podatku VAT, w niniejszym projekcie zaproponowano analogiczne uprawnienia w celu uspoźnienia procedowania spraw w przedmiocie podatków pośrednich i bezpośrednich.

W związku z tym, że wniosek o obecność lub udział w postępowaniu obejmuje często jedynie przesłuchanie świadków, zasadne jest rozszerzenie katalogu odesłań do stosowania działu IV Ordynacji Podatkowej o rozdziały 6 i 11. Podkreślić należy jednak, że także w przypadku wniosku o obecność lub udział w postępowaniu uprawnienia władcze będą wykonywane przez urzędników (lub funkcjonariuszy) polskiej administracji skarbowej w związku z załatwianiem sprawy wszczętej wnioskiem organu właściwego państwa członkowskiego.

B. Zmiany w zakresie automatycznej wymiany informacji podatkowych

1) Zmiany dostosowujące

Projekt przewiduje doprecyzowanie niektórych pojęć zawartych w słowniczku ustawy (art. 1 pkt 4 lit. a projektu), w tym definiowanych w art. 24 ust. 1 ustawy pojęć „aktywów finansowych” (zmiana pkt 1), „podmiotu rządowego” (zmiana pkt 31) oraz „umowy renty” (zmiana pkt 46), jak również dookreślenie niektórych obowiązków raportujących instytucji finansowych (art. 48 ust. 1 i 2 oraz art. 50 ust. 2 ustawy).

Ponadto art. 1 pkt 13 projektu zmienia treść art. 73 ustawy, uprawniając Szefa Krajowej Administracji Skarbowej do nieprzekazywania uzyskanych od raportujących instytucji finansowych informacji podatkowych, jeżeli z porozumienia, o którym mowa w art. 24 ust. 1 pkt 25 lit. b lub c ustawy, lub oświadczenia złożonego przez państwo uczestniczące wynika, że informacje te nie są przekazywane. Zmiana motywowana jest faktem, iż część państw, które zdecydowały się przekazywać informacje do polskiego organu, nie oczekuje w tym względzie wzajemności.

2) Trusty

Mając na uwadze fakt, iż instytucja trustu pełni istotną rolę w globalnym standardzie automatycznej wymiany informacji, zdecydowano się na wprowadzenie do ustawy tej instytucji przy uwzględnieniu postanowień dyrektywy 2014/107/UE odnoszących się do tego rodzaju podmiotów. Celem uzyskania spójności ze stosowanymi przez raportujące instytucje finansowe regulacjami dotyczącymi przeciwdziałania praniu pieniędzy zdecydowano się na odwołanie do definicji trustu zawartej w art. 2 ust. 2 pkt 24 ustawy

o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (dodawany art. 24 ust. 1 pkt 45a ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami). Odwołanie się do definicji trustu z ww. ustawy pozwoli uzyskać spójność instytucjonalną oraz przyczyni się do zwiększenia efektywności operacyjnej na poziomie działania poszczególnych instytucji finansowych. Projektowane regulacje z punktu widzenia automatycznej wymiany informacji podatkowych w zakresie trustów uwzględniają dwie kategorie stanów faktycznych: trust posiada status raportującej instytucji finansowej (m.in. projektowany art. 25 ust. 4) oraz trust jest posiadaczem rachunku prowadzonego przez raportującą instytucję finansową. W pierwszym ze wskazanych przypadków trust obowiązany będzie m.in. do stosowania procedur należytej staranności oraz identyfikacji rachunków raportowanych. Z punktu widzenia trustu jako posiadacza rachunku relewantne będą m.in. regulacje, które zobowiązują rozpoznawać trust jako podmiot dla celów automatycznej wymiany informacji (projektowany art. 24 ust. 1 pkt 28), oraz regulacje służące odpowiedniemu ustalaniu rezydencji trustu będącego pasywnym NFE (projektowany art. 24 ust. 1 pkt 22 i 23). W projektowanym art. 32 ust. 1 pkt 5 przewidziano wyłączenie z obowiązków, o których mowa w art. 27, art. 28 oraz art. 30 ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami, dla trustów będących raportującymi instytucjami finansowymi w zakresie, w jakim powiernik trustu będący raportującą instytucją finansową przekazuje informacje o rachunkach raportowanych tego trustu.

Mając na uwadze możliwe trudności mogące się pojawić podczas praktycznego stosowania przepisów dotyczących trustów, należy wyjaśnić, że interpretacja omawianych przepisów powinna uwzględniać cele dyrektywy 2014/107/UE oraz kontekst nakreślony przez wytyczne dla *Common Reporting Standard* opracowane przez OECD (zawarte m.in. w komentarzu do standardu automatycznej wymiany informacji podatkowych). Jednocześnie podkreślenia wymaga fakt, że wprowadzane przepisy powinny być stosowane z uwzględnieniem celów rozwiązań legislacyjnych przyjętych w ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. W tym kontekście podkreślenia wymaga m.in. przyjęcie spójności znaczeniowej pojęcia *beneficjent trustu* użytego w projektowanym art. 24 ust. 1 pkt 38 lit. d z pojęciem *beneficjent* użytym w stosunku do trustu w ramach definicji beneficjenta rzeczywistego zawartej w ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Należy również wyjaśnić, że pojęcie „rzeczywistego

prawa własnościowego w truście” (projektowany art. 24 ust. 1 pkt 1 lit. j) powinno się interpretować z uwzględnieniem definicji pojęcia *beneficjenta rzeczywistego* (tym samym przyjąć należy, że rzeczywiste prawo własnościowe w truście posiadać mogą podmioty, które mają status beneficjenta rzeczywistego w przypadku trustu). Jednocześnie zauważyć należy, iż pojęcia „rzeczywistego prawa własnościowego w truście”, jak i „beneficjenta rzeczywistego” w swojej intencji mają akcentować oderwanie od formalnej własności czy formalnego prawa do otrzymywania korzyści. Warto nadmienić, iż posłużenie się przez ustawodawcę sformułowaniem „rzeczywisty” celem podkreślenia odejścia od formalistycznego rozumienia własności miało miejsce także na gruncie innych ustaw, np. w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych użyto m.in. zwrotu „rzeczywista działalność gospodarcza”, „rzeczywiste zachowania” i „rzeczywisty właściciel”.

3) Raportowanie dla celów automatycznej wymiany informacji podatkowych

Projekt wprowadza zmiany w przepisach określających sposób ustalania katalogu państw uczestniczących oraz państw objętych obowiązkiem raportowania. W konsekwencji minister właściwy do spraw finansów publicznych będzie dokonywał publikacji:

- na podstawie art. 24 ust. 5 – listy państw uczestniczących, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 25 lit. b i c ustawy (lista będzie aktualizowana na bieżąco) oraz
- na podstawie art. 33 ust. 5 ustawy – listy państw objętych obowiązkiem raportowania; zgodnie z proponowanym brzmieniem art. 33 ust. 3 obowiązkiem raportowania za dany rok kalendarzowy objęte będą wyłącznie te państwa lub terytoria, które zostały wymienione w obwieszczeniu ogłoszonym na podstawie ust. 5 tego artykułu do 31 marca roku następującego po tym roku kalendarzowym (tj. roku, w którym wykonywany jest obowiązek przekazania informacji o rachunkach raportowanych).

Jednocześnie należy podkreślić, iż minister właściwy do spraw finansów publicznych będzie obowiązany do publikacji listy wszystkich państw, które uzyskały status państw uczestniczących wskutek zawarcia porozumienia stanowiącego podstawę automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych. Ponadto zgodnie z proponowanym art. 33 ust. 3 objęcie obowiązkiem raportowania dotyczyć będzie również państw i terytoriów, które podjęły działania w celu zawarcia ww. porozumienia. Przez takie

działania rozumieć należy np. polityczne deklaracje danego państwa lub terytorium złożone wobec Światowego Forum ds. Przejrzystości i Wymiany Informacji, w którym zobowiązują się one do dokonania wymiany informacji za określony rok, bądź formalne notyfikacje skierowane do OECD. Rozszerzenie obowiązku raportowania o wskazaną w przywołanym artykule kategorię państw determinowane jest dynamiką procesu przystępowania poszczególnych państw i jurysdykcji do standardu automatycznej wymiany informacji podatkowych. Takie rozwiązanie daje możliwość uwzględnienia w raportowaniu rezydentów państw, które formalnie staną się uczestniczącymi po dniu 31 marca danego roku, a przed dniem 30 września danego roku (tj. dniem, do którego Szef Krajowej Administracji Skarbowej zobowiązany jest uzyskać informacje przekazać).

Jednocześnie w art. 10 projektu postanowiono, że lista państw objętych obowiązkiem raportowania za 2018 r. zostanie ogłoszona w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy (lista za lata kolejne będzie publikowana do 31 marca danego roku). W konsekwencji raportujące instytucje finansowe dla celów raportowania posługiwać się będą listą opublikowaną w roku, w którym są obowiązane dokonać raportowania, nie zaś listą opublikowaną w roku poprzedzającym rok, za który raportują (tak jak jest to przewidziane w ustawie w dotychczasowym brzmieniu). Zgodnie z art. 10 ust. 1 raportujące instytucje finansowe dla celów raportowania za lata 2018 i 2019 stosują przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, co oznacza, że będą się posługiwać listą, o której mowa w art. 33 ust. 5 (tj. listą ogłaszaną do 31 marca). Zgodnie z art. 10 ust. 3 projektu ustawy, w przypadku gdy raportująca instytucja finansowa przekaze przed wejściem w życie zmian przewidzianych w projekcie informacje o rachunkach raportowanych zgodnie z listą państw uczestniczących dotyczącą 2018 r. ogłoszoną w drodze obwieszczenia w roku 2017 (na podstawie przepisów dotychczasowych), będzie obowiązana przekazać informację o rachunkach raportowanych w oparciu o listę, o której mowa w art. 33 ust. 5 ustawy (na podstawie przepisów nowych), tylko w zakresie, w jakim informacje o rachunkach raportowanych nie zostały za ten rok już przekazane na podstawie przepisów dotychczasowych. Należy przy tym podkreślić, że raportujące instytucje finansowe będą mogły realizować ww. obowiązek, gdyż w związku z procedurami należytej staranności określonymi w ustawie są w posiadaniu danych o rezydencji wszystkich posiadaczy rachunków (tj. nie tylko tych, którzy są rezydentami państw lub terytoriów wymienionych na ww. listach).

Uwzględniając praktyczne okoliczności procesu zawierania wskazanych wyżej porozumień, można rozsądnie przyjąć, że ryzyko, iż dane państwo mimo wpisania na listę, o której mowa w projektowanym art. 33 ust. 5 ustawy, nie stanie się formalnie państwem uczestniczącym do dnia 30 września, jest niewielkie. Niemniej w przypadku odpadnięcia celu przetwarzania danych otrzymanych od raportujących instytucji finansowych (tj. danych dotyczących rezydentów państw lub terytoriów, które nie staną się państwami uczestniczącymi) dane te zostaną usunięte jako niemożliwe do użycia dla celów określonych w ustawie. W związku z tym, w przypadku gdy po dniu 30 września przechowywanie tych danych nie będzie niezbędne do realizacji celów ustawowych lub realizacji zobowiązań międzynarodowych, dane te powinny zostać usunięte. W konsekwencji uznać należy, iż proponowane rozwiązanie jest proporcjonalne, tj. ograniczające informacje przekazywane Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej do niezbędnych do wykonania jego zadań. Warto przy tym podkreślić, że zarówno przetwarzanie danych przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, jak i ich usuwanie następować będzie zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE, w tym w szczególności z zasadą ograniczenia przechowywania określoną w art. 5 ust. 1 lit. e tego rozporządzenia, która wymaga, żeby dane osobowe były *przechowywane w formie umożliwiającej identyfikację osoby, której dane dotyczą, przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do celów, w których dane te są przetwarzane, przy czym dane osobowe można przechowywać przez okres dłuższy, o ile będą one przetwarzane wyłącznie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych.*

Konsekwencją wprowadzonych zmian dotyczących zakresu obowiązku przekazywania informacji o rachunkach raportowanych jest uchylenie art. 33 ust. 2 oraz art. 74 ust. 2 ustawy. Skutkiem uchylenia ostatniego z wymienionych przepisów będzie obowiązek przekazania przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej informacji o rachunkach raportowanych z uwzględnieniem zawartych porozumień stanowiących podstawę automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych.

W art. 1 w pkt 7 w lit. a i w pkt 8 projektu doprecyzowano przepis dotyczący formy przesyłania informacji o rachunkach raportowanych, wskazując, iż informacje powinny

być przesyłane za pomocą oprogramowania interfejsowego, którego adres jest zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Zmiana art. 33 ust. 1 i art. 36 ust. 1 ustawy pozwoli uniknąć pojawiających się wątpliwości interpretacyjnych w zakresie tego, czy wskazana informacja może zostać przekazana np. poprzez ePUAP bądź drogą elektroniczną w inny sposób.

4) Przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania – zmiana zakresu wyłączenia (art. 1 pkt 6 lit. b projektu)

Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 32 ust. 1 ustawy z wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 27, art. 28 oraz art. 30 ustawy, wyłączona jest polska instytucja finansowa będąca zwolnionym przedsiębiorstwem zbiorowego inwestowania. Przepis art. 32 ust. 7 tej ustawy wskazuje natomiast, iż wyemitowanie przez przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania certyfikatów inwestycyjnych albo praw uczestnictwa na okaziciela w formie dokumentu nie powoduje utraty przez podmiot inwestujący statusu zwolnionego przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, jeżeli przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania spełnia co najmniej jeden ze wskazanych w tym przepisie warunków. W projekcie zdecydowano się na zmianę obecnie obowiązującego brzmienia przepisu poprzez odpowiednie uzupełnienie warunków oraz uzależnienie stosowania wyłączenia od spełnienia wszystkich wymienionych w przepisie warunków.

Ponadto art. 8 ust. 1 pkt 1 lit. c projektu nakłada obowiązek przekazania informacji o rachunkach raportowanych na podmioty inwestujące regulowane przepisami ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1355, z późn. zm.), które nie spełniały warunków wyłączenia ich spod tego obowiązku (określonych proponowanym brzmieniem art. 32 ust. 7). Obowiązek ten obejmie informacje o rachunkach raportowanych, które nie zostały przekazane za lata 2016 i 2017. Wskazany obowiązek odnosi się do stanów faktycznych przeszłych, jednakże obowiązek przekazania informacji powstaje po wejściu w życie projektowanych zmian. Ponadto projektowane rozwiązanie (art. 32 ust. 7 zdanie 2) stanowi odzwierciedlenie rozwiązań przyjętych w dyrektywie 2014/107/UE (załącznik I, sekcja VII, lit. B, pkt 9).

5) Odpowiedzialność za składanie fałszywych oświadczeń (art. 1 pkt 9 projektu)

W nowym brzmieniu art. 43 ust. 1 proponuje się wprowadzenie przepisu wymagającego składania oświadczeń o rezydencji podatkowej pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym, wskazując, że oświadczenia te winny zostać opatrzone klauzulą o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. W tym względzie należy zauważyć, że składane oświadczenie musi być opatrzone odpowiednim rygorem w celu zapewnienia skutecznego wdrożenia i przestrzegania procedur należytej staranności, a tym samym skutecznego wdrożenia standardu automatycznej wymiany informacji podatkowych. Celem uzyskania systemowej spójności projekt wprowadza również obowiązek zawarcia podobnej klauzuli w analogicznych oświadczeniach składanych w ramach FATCA.

Wprowadzenie rygoru odpowiedzialności karnej w przypadku składania oświadczeń o rezydencji podatkowej nie wpływa na przewidziane w art. 43 ust. 2 uprawnienie raportującej instytucji finansowej do dokonania wstępnego wypełnienia tego oświadczenia (z wyjątkiem informacji o państwie rezydencji). W związku z tym projekt nie przewiduje zmiany tego przepisu. Dodatkowo należy zauważyć, że osoba podpisująca oświadczenie poprzez złożenie podpisu potwierdza prawidłowość danych w nim zawartych. A zatem przed podpisaniem dokumentu jest zobowiązana również dokonać weryfikacji informacji zawartych w oświadczeniu, które uprzednio zostały wprowadzone przez raportującą instytucję finansową. Fakt, iż oświadczenie może zostać wstępnie wypełnione przez raportującą instytucję finansową *per se*, nie wyłącza odpowiedzialności osoby podpisującej oświadczenie, niemniej może być istotne z punktu widzenia późniejszego ustalania zakresu odpowiedzialności osoby składającej oświadczenie. Odpowiedzialności karnej może podlegać – po wypełnieniu przesłanek z art. 233 § 6 kk – wyłącznie osoba składająca fałszywe oświadczenie, a zatem ten, kto oświadczenie podpisuje.

6) Obowiązek weryfikacji rachunków otwartych w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 30 kwietnia 2017 r.

Projektowany przepis art. 6 projektu wprowadza obowiązek dodatkowej weryfikacji rachunków otwartych w okresie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 30 kwietnia 2017 r. oraz prowadzonych na dzień wejścia w życie niniejszej ustawy. Zgodnie z proponowanym artykułem raportujące instytucje finansowe będą obowiązane

wystąpić do swoich klientów (posiadaczy rachunków) z żądaniem złożenia oświadczenia o rezydencji podatkowej, zawierającego dane o rezydencji podatkowej aktualne na dzień otwarcia rachunku. Należy przy tym zaznaczyć, iż wprowadzany obowiązek ze względu na konieczność uzyskania oświadczenia o rezydencji podatkowej aktualnego na dzień otwarcia rachunku nie będzie stanowił powielenia obowiązku określonego w art. 98 ust. 4 ustawy w brzmieniu obecnie obowiązującym (odnoszącym się do uzyskania tego oświadczenia z danymi aktualnymi na dzień jego złożenia).

Zgodnie z projektowanym art. 6 ust. 2 w przypadku niezyskania oświadczenia o rezydencji podatkowej na podstawie art. 6 ust. 1 w celu jego uzyskania raportujące instytucje finansowe będą obowiązane podjąć rzeczywiste działania zmierzające do nawiązania kontaktu z posiadaczem rachunku (na piśmie, telefonicznie, osobiście lub drogą elektroniczną).

Jednocześnie należy mieć na uwadze, iż w przypadku gdy oświadczenie o rezydencji podatkowej będzie składane przez posiadaczy rachunków po dniu wejściu w życie dodawanego zdania drugiego w art. 43 ust. 1 ustawy (tj. regulacji dotyczącej konieczności uwzględniania w oświadczeniach o rezydencji podatkowej klauzuli dotyczącej odpowiedzialności karnej), wówczas raportujące instytucje finansowe dla celów dokumentowania rachunku będą obowiązane odbierać oświadczenia zgodnie z przepisami w nowym brzmieniu, a więc nie będą mogły posłużyć się oświadczeniami bez klauzuli dotyczącej odpowiedzialności karnej.

Zgodnie z art. 8 projektu raportujące instytucje finansowe w terminie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 marca 2020 r. będą obowiązane dokonać raportowania rachunków zidentyfikowanych w oparciu o art. 6, tj. w oparciu o oświadczenie o rezydencji oraz rachunków niezidentyfikowanych w oparciu o takie oświadczenie, przy czym należy wskazać, że sposób raportowania oraz zakres przekazywanych informacji będzie analogiczny do przewidzianego obecnie w stosunku do rachunków raportowanych i nieudokumentowanych.

7) Obowiązek weryfikacji rachunków istniejących

Przepis art. 7 projektu wprowadza obowiązek ponownej identyfikacji posiadacza rachunku w przypadku, gdy taka identyfikacja została uprzednio dokonana na podstawie art. 50 ust. 2, i jednocześnie przy tej identyfikacji instytucja finansowa nie

uwzględniła przesłanki rezydencji podatkowej posiadacza rachunku. Wskazany artykuł odczytywać należy w kontekście proponowanej nowelizacji art. 50 ust. 2 ustawy, która wprowadza obowiązek uwzględniania rezydencji podatkowej przy stosowaniu tzw. wyszukiwania elektronicznego.

Jeżeli raportująca instytucja finansowa faktycznie dokonała wyszukiwania elektronicznego z uwzględnieniem kryterium rezydencji podatkowej posiadacza rachunku lub potwierdziła rezydencję podatkową posiadacza rachunku na podstawie oświadczenia o rezydencji podatkowej, nie będzie zobowiązana ponownie dokonać takiego wyszukiwania (art. 7 ust. 2).

Zgodnie z art. 8 projektu raportujące instytucje finansowe w terminie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 marca 2020 r. będą obowiązane dokonać raportowania rachunków zidentyfikowanych w oparciu o art. 7 projektu (tj. w oparciu o wyszukiwanie elektroniczne z uwzględnieniem przesłanki rezydencji podatkowej), chyba że w wyniku ponownej identyfikacji dokonanej na podstawie ww. artykułu rezydencja do celów podatkowych posiadacza rachunku nie uległa zmianie i nie ustalono nieznanych dotychczas rezydencji podatkowych. Wprowadzenie takiego rozwiązania pozwoli istotnie zmniejszyć wolumen przesyłanych danych, tym samym odciążając podmioty objęte obowiązkiem raportowania.

C. Zmiany w zakresie raportowania według krajów (art. 1 pkt 15–21 projektu)

1) Definicja grupy podmiotów (art. 1 pkt 15 projektu)

Zmiana definicji grupy podmiotów (art. 82 ustawy) zakłada odejście od odwoływania się do przepisów o rachunkowości. Dotychczasowe brzmienie przepisu określało grupę podmiotów jako grupę kapitałową w rozumieniu przepisów o rachunkowości. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 44 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395, z późn. zm.), jako grupę kapitałową rozumie się jednostkę dominującą wraz z jednostkami zależnymi. Odwoływanie się do przepisów o rachunkowości skutkowało wątpliwościami, który podmiot powinien być zobligowany do składania informacji o grupie podmiotów w przypadku konsolidacji występującej na co najmniej dwóch poziomach. Ustawa o rachunkowości, wskazując na pojęcie „jednostki”, stanowi, że jednostka ma siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 3 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 2 ust. 1 ustawy o rachunkowości). Powodowało to wątpliwości, który podmiot, w przypadku

gdy w Polsce znajduje się jednostka dominująca jednocześnie sama będąca podmiotem zależnym wobec jednostki dominującej znajdującej się za granicą, jest obowiązany do składania informacji o grupie podmiotów (CBC-R). Zgodnie z celem przepisu polska jednostka, jak i jej spółki zależne, w powiadomieniu powinny wskazywać jednostkę dominującą mającą siedzibę lub zarząd za granicą. Wyłącznie ta jednostka jest obowiązana do złożenia CBC-R (według terminologii dyrektywy 2016/881: jednostka dominująca najwyższego szczebla; według terminologii ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami: jednostka dominująca).

Zmiana w zakresie art. 82 ustawy pozwala również na usunięcie mogących występować wątpliwości w zakresie przeliczania kursów walut. W przypadku gdy odmienne zasady przeliczania walut stosowała jednostka dominująca, a odmienne jednostki zależne miały rezydencję w Polsce, mogło dochodzić do sytuacji, że przychody liczone w państwie jednostki dominującej nie przekraczały 750 000 000 euro, zaś przekraczały wskazany próg po przeliczeniu na złote. W konsekwencji nie było w pełni jednoznaczne, czy jednostki zależne mające rezydencję w Polsce obowiązane były składać w Polsce CBC-R w ramach raportowania krajowego. Zmiana w zakresie przeliczania walut, poprzez odwołanie się do sposobu kalkulacji przyjętego w państwie jednostki dominującej, ma na celu wyeliminowanie wspomnianych niejasności. Dla oceny, czy grupa podmiotów przekracza próg przychodowy 750 000 000 euro, znaczenie ma wyłącznie przeliczenie wspomnianej kwoty na euro zgodnie z zasadami przyjętymi w państwie rezydencji podmiotu dominującego.

Określono także sposób kalkulacji kwoty progowej w przypadku, gdy rok obrotowy obejmuje okres inny niż 12 miesięcy.

Ponadto obok kwoty progowej w euro określona została równowartość wskazanej kwoty w złotych polskich w wysokości 3 250 000 000 zł. Określona kwota w złotych polskich wynika z załącznika III, sekcji I, pkt 4 dyrektywy 2016/881. Zgodnie ze wskazaną regulacją dyrektywy 2016/881 kwota 750 000 000 euro powinna zostać przeliczona według kursu ze stycznia 2015 r.

Definicja grupy podmiotów (art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. a) została uzupełniona o warunek hipotetycznego notowania na rynku regulowanym (ang. *deemed listing provision*). Wskazany warunek, w świetle dyrektywy 2016/881, jest przewidziany dla trzech przypadków: dla definicji grupy podmiotów, jednostki dominującej oraz jednostki

wchodzącej w skład grupy. Nowelizacja uzupełnia definicję grupy podmiotów o wskazany powyżej warunek. Zgodnie z załącznikiem III, sekcja I, pkt 1 dyrektywy 2016/881, termin „grupa” oznacza grupę przedsiębiorstw, pomiędzy którymi istnieją powiązania właścicielskie lub relacje kontroli, w związku z czym grupa ta ma obowiązek sporządzać „skonsolidowane sprawozdania finansowe” do celów sprawozdawczości finansowej zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości lub miałyby taki obowiązek, gdyby udziały kapitałowe w którymkolwiek z należących do niej przedsiębiorstw były przedmiotem obrotu na rynku regulowanym. Wprowadzana zmiana poszerza zakres definicji grupy podmiotów. Ponadto dzięki wprowadzanej nowelizacji spójne stają się definicje jednostki dominującej oraz jednostki wchodzącej w skład grupy, ponieważ w przypadku tych definicji warunek hipotetycznego notowania na rynku regulowanym istniał wcześniej.

2) Przesyłanie informacji o grupie podmiotów oraz powiadomień drogą elektroniczną (art. 1 pkt 16 i pkt 18 lit. b projektu)

W przepisie art. 83 ust. 1 ustawy doprecyzowano, jakimi środkami komunikacji elektronicznej jednostki zobowiązane przesyłają informacje o grupie podmiotów. Uszczegółowienie w tym zakresie ma na celu wyjaśnienie wątpliwości powstałych na bazie funkcjonowania dotychczasowych przepisów.

Przepisem art. 86 ust. 2 ustawy doprecyzowuje się sposoby przesyłania powiadomień, o których mowa w art. 86 ust. 1 ustawy. Przyjęte rozwiązanie jest analogiczne jak w przypadku przesyłanych informacji o grupie podmiotów. Jednocześnie w przepisie tym zaproponowano odejście od dotychczasowego sposobu przesyłania informacji w formie papierowej. Tym samym zbędne jest określanie wzoru powiadomienia przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych w drodze rozporządzenia.

3) Raportowanie zastępcze (art. 1 pkt 17 projektu)

Ze względu na możliwe niejasności w dotychczasowym brzmieniu art. 84 ust. 2 pkt 2 lit. a uszczegółowiony został wspomniany przepis, mając na uwadze fakultatywne składanie raportów w państwach lub terytoriach spoza UE. Fakultatywne składanie raportów może mieć miejsce wówczas, gdy w określonym państwie obowiązują przepisy o raportowaniu według krajów, lecz państwo to nie przewiduje obowiązku złożenia raportu dla okresu sprawozdawczego, za który dany podmiot składa raport.

Przepis zostaje uzupełniony poprzez dodanie alternatywnej przesłanki, którą może spełnić grupa podmiotów zainteresowana raportowaniem zastępczym. Wymogi określone w polskich przepisach zostaną spełnione, gdy grupa podmiotów zadecyduje o złożeniu raportu w państwie, gdzie złożenie raportu jest fakultatywne oraz państwo to ma obowiązek przekazania złożonego raportu do Polski. Obowiązek przekazania raportu do polskiego organu może wynikać z aktów prawa międzynarodowego. Zmiana doprecyzowuje istniejącą regulację.

4) Zmiana terminu na złożenie powiadomienia (art. 1 pkt 18 lit. a projektu)

W art. 86 ust. 1 ustawy umożliwiono jednostkom wchodzącym w skład grupy podmiotów złożenie powiadomienia w terminie trzech miesięcy od dnia zakończenia sprawozdawczego roku obrotowego danej grupy podmiotów. Wydłużony termin umożliwi jednostkom zobowiązanym do składania powiadomienia rzetelne wyliczenie wysokości skonsolidowanych przychodów danej grupy podmiotów.

Przyjęte rozwiązanie jest analogiczne do zasady funkcjonującej w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych, zgodnie z którą podatnicy są obowiązani składać zeznanie podatkowe o wysokości dochodu osiągniętego (straty poniesionej) w roku podatkowym – do końca trzeciego miesiąca roku następnego.

Ponadto możliwość wydłużenia terminu wynika wprost z przepisów dyrektywy 2016/881.

5) Język składania informacji dodatkowej oraz wyjaśnień (art. 1 pkt 19 projektu)

Informacje o grupie podmiotów podlegają zgodnie z art. 88 ustawy przekazaniu do innych państw lub terytoriów, w których znajduje się co najmniej jedna jednostka wchodząca w skład grupy podmiotów. Ustawa z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (Dz. U. z 2018 r. poz. 931, z późn. zm.) ustanawia zasadę, zgodnie z którą językiem urzędowym jest język polski. Ustawa stwierdza również, że odejście od tej reguły powinno następować jedynie w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach.

Obowiązek przekazywania CBC-R między państwami w języku angielskim został nałożony przez prawo UE. Zgodnie z art. 1 pkt 2 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2016/1963 z dnia 9 listopada 2016 r. zmieniającego rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/2378 w odniesieniu do standardowych formularzy i ustaleń językowych stosowanych w związku z dyrektywami Rady (UE) 2015/2376 i (UE)

2016/881: „Najistotniejszymi elementami, o których mowa w art. 20 ust. 6 dyrektywy 2011/16/UE, są informacje lub wyjaśnienia zawarte w sekcji III tabela 3 w załączniku III do tej dyrektywy i te najistotniejsze elementy przekazuje się również w języku angielskim, z wyjątkiem sytuacji, gdy wysyłające państwo członkowskie i wszystkie inne państwa członkowskie, do których informacje są wysyłane na podstawie art. 8aa ust. 2 dyrektywy 2011/16/UE, uzgodniły stosowanie innego języka urzędowego Unii”. W konsekwencji art. 87 ust. 1a ustanawia obowiązek składania dodatkowych informacji lub wyjaśnień w języku polskim oraz angielskim.

Biorąc pod uwagę, że odejście od reguły określonej w ustawie o języku polskim powinno następować jedynie w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, należy zaznaczyć, że w przypadku informacji o grupie podmiotów, prawo Unii Europejskiej nakłada na Polskę obowiązek przekazywania danych w języku angielskim. Ponadto, biorąc pod uwagę specyfikę funkcjonowania grup kapitałowych, do których stosuje się wymogi raportowania według krajów, zasadne wydaje się założenie, że podmioty te dysponują właściwymi informacjami w języku angielskim.

W przypadku gdyby Polska oraz wszystkie inne państwa członkowskie uzgodniły stosowanie innego języka urzędowego Unii Europejskiej w celu wysyłania informacji na podstawie art. 8aa ust. 2 dyrektywy 2011/16/UE, składanie informacji oraz wyjaśnień będzie możliwe w innym języku niż język polski oraz język angielski po wprowadzeniu zmian do polskich przepisów.

6) Możliwość korygowania złożonych informacji o grupie podmiotów i powiadomień, możliwość wzywania przez organ podatkowy do składania wyjaśnień oraz możliwość przeprowadzania kontroli oraz forma udzielenia pełnomocnictwa (art. 1 pkt 20 projektu)

W świetle wprowadzanego przepisu art. 87a Szef Krajowej Administracji Skarbowej jest uprawniony do przeprowadzania kontroli w zakresie wywiązywania się z obowiązków określonych w dziale V ustawy. Celem wprowadzanego przepisu jest uzupełnienie katalogu środków, które mają na celu zapewnienie skuteczności funkcjonowania przepisów o raportowaniu według krajów. Przepis o możliwości przeprowadzenia kontroli jest konstrukcją analogiczną do obowiązującej na gruncie regulacji dotyczącej FATCA oraz raportowania dla celów automatycznej wymiany informacji podatkowych.

Przepisy art. 87b ustawy określają przypadki, dla których jednostka raportująca może skorygować uprzednio złożoną informację o grupie podmiotów lub powiadomienie. Z kolei w art. 87c wskazuje się, iż w przypadku wystąpienia uchybień lub nieprawidłowości, których wyjaśnienie nie wymaga przeprowadzenia kontroli, jednostka wchodząca w skład grupy podmiotów, która złożyła informację o grupie podmiotów lub powiadomienie, będzie obowiązana do udzielenia informacji Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej niezbędnych do ich wyjaśnienia. Rozwiązanie to jest analogiczne do funkcjonującego obecnie w art. 71 ustawy.

Ponadto ustawa zostaje uzupełniona o art. 87d, który dopuszcza możliwość stosowania pełnomocnictwa uregulowanego w Ordynacji podatkowej do składania informacji o grupie podmiotów oraz powiadomień. Dotychczas ze względu na brak odesłania do Ordynacji podatkowej nie było jasne, czy zasadne jest posługiwanie się pełnomocnictwem w takiej formie.

Zgodnie z wprowadzonym przepisem art. 87d, pełnomocnictwo do podpisywania deklaracji składanej za pomocą środków komunikacji elektronicznej, o którym mowa w dziale III rozdziale 9a Ordynacji podatkowej, obejmuje również upoważnienie do podpisania informacji o grupie podmiotów i powiadomień, o których mowa w art. 86 ust. 1. W myśl projektowanej regulacji, jeśli dany pełnomocnik został upoważniony do podpisywania deklaracji składanej za pomocą środków komunikacji elektronicznej, będzie to równoznaczne z udzieleniem pełnomocnictwa do podpisywania informacji o grupie podmiotów oraz powiadomień. W konsekwencji nie jest wymagane udzielanie osobnego pełnomocnictwa na potrzeby wywiązania się z omawianych obowiązków.

Biorąc pod uwagę charakter czynności, które dotychczas wchodziły w zakres umocowania pełnomocnictwa do podpisywania deklaracji składanej za pomocą środków elektronicznych, nie uznaje się za celowe tworzenie odrębnej instytucji prawnej w tym zakresie. Informacja o grupie podmiotów oraz powiadomienie nie spełniają definicji deklaracji w rozumieniu art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej z tego powodu, że nie są składane przez podmioty działające jako podatnicy, płatnicy lub inkasenci. Obowiązki na gruncie ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami są oderwane od podmiotowości prawnopodatkowej. Jednak jest to rodzaj obowiązków o charakterze tożsamym ze składaniem deklaracji podatkowych.

W zakresie regulacji pełnomocnictwa w art. 13 projektu ustawy przewiduje się przepis przejściowy. Pełnomocnictwo do podpisywania deklaracji składanej za pomocą środków komunikacji elektronicznej, o którym mowa w przepisach działu III rozdziału 9a Ordynacji podatkowej, udzielone przed dniem wejścia w życie ustawy obejmuje również upoważnienie do podpisywania informacji o grupie podmiotów i powiadomień.

Należy podkreślić, że zmiana w zakresie pełnomocnictwa ma charakter doprecyzowujący, gdyż do tej pory budziło wątpliwości, w jakiej formie prawnej powinno mieć miejsce umocowanie pełnomocnika w zakresie składania informacji o grupie podmiotów oraz powiadomień.

7) Kary administracyjne (art. 1 pkt 21 projektu)

Doprecyzowanie w zakresie art. 90 ma na celu uniknięcie wątpliwości, że sankcji podlega nie tylko niezłożenie CBC-R lub CBC-P, ale także złożenie z nieprawidłowymi danymi lub złożenie dokumentu niekompletnego. O złożeniu powiadomienia lub informacji o grupie podmiotów można mówić wyłącznie wówczas, gdy zostają one wypełnione prawidłowymi danymi. Wskazanie w art. 90 ust. 1 pkt 1 dodatkowo art. 85 ma na celu doprecyzowanie, że organ będzie badać, czy – w przypadku składania zastępczego raportu przez podmiot krajowy – podmiot ten zawarł w CBC-R wszystkie dane, do których miał dostęp.

Zgodnie z art. 91 ust. 5 ustawy, postępowanie w sprawie nałożenia kary pieniężnej toczy się na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096, z późn. zm.). Należy podkreślić, że w przypadku kar administracyjnych obowiązuje zasada stosowania ustawy względniejszej dla strony. W myśl art. 189c ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego, jeżeli w czasie wydawania decyzji w sprawie administracyjnej kary pieniężnej obowiązuje ustawa inna niż w czasie naruszenia prawa, w następstwie którego ma być nałożona kara, stosuje się ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest ona względniejsza dla strony.

8) Przepisy obowiązujące z mocą wsteczną

Wprowadzane modyfikacje raportowania według krajów przewidują określenie dwóch regulacji, które zaczną obowiązywać z mocą wsteczną. Przepis art. 11 projektu ustawy odnosi się do przepisu regulującego zmianę definicji grupy podmiotów w zakresie, której dotyczy wprowadzany art. 82 ust. 2. Z racji tego, że wprowadzane zmiany mają

na celu usunięcie wątpliwości co do sposobu przeliczania walut i usuwają wątpliwości co do konsekwencji odmiennych zasad przeliczeń kursów w państwie jednostki dominującej oraz w państwach jednostek zastępczych, są rozwiązaniem działającym na korzyść podatnika. W konsekwencji celowe jest wprowadzenie obowiązywania omawianego przepisu dla podmiotów rozpoczynających sprawozdawczy rok obrotowy po dniu 31 grudnia 2017 r.

Przepis art. 12 projektu ustawy dotyczy przypadków, kiedy złożenie informacji o grupie podmiotów w obcym państwie jest fakultatywne. Należy mieć na uwadze, że raporty w państwach, gdzie ich składanie jest fakultatywne, mogą być składane do końca 2018 r. Brak określenia mocy wstecznej przepisu art. 84 ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy mógłby prowadzić do uniemożliwienia podmiotom, które złożyły raporty w państwach, gdzie ich złożenie jest fakultatywne, spełnienie polskich wymogów ustawowych. W konsekwencji jest to rozwiązanie korzystne dla podatnika.

III. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa

Interpretacje indywidualne

W art. 14b proponuje się dodanie § 3a, który będzie normować sytuacje, w których wnioskodawca występujący o wydanie interpretacji przepisów prawa podatkowego będzie zobligowany do wskazania odpowiednio państwa lub terytorium miejsca zamieszkania osoby fizycznej, danych identyfikujących osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej lub państw/terytoriów, na których wystąpiły lub mogą wystąpić skutki transgraniczne. Przy czym obowiązek ten nie będzie obejmował wniosków o wydanie interpretacji indywidualnej dotyczących wyłącznie indywidualnej sprawy osoby fizycznej, jak również wniosków o wydanie interpretacji indywidualnej w zakresie podatku akcyzowego oraz podatku od towarów i usług.

Pojęcie *skutki transgraniczne* nie ma nadanego specyficznego znaczenia i zgodnie z definicją językową dotyczy zdarzenia mającego skutki w dwóch krajach, np. dotyczącego podejmowanej działalności w innym państwie (która nie mieści się w kategoriach wymienionych w § 3a pkt 1 projektowanego artykułu). Przykładem interpretacji indywidualnej, która mieściłaby się w tak rozumianym pojęciu, byłaby np. interpretacja potwierdzająca nieistnienie zakładu w innym państwie w świetle umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania.

Jednocześnie w art. 14nb Ordynacji podatkowej przewiduje się, że ochrona prawna wynikająca z interpretacji indywidualnej przewidziana w art. 14k–14n tej ustawy będzie obejmować transakcje, zespoły transakcji lub inne zdarzenia w zakresie, w jakim we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej zgodnie z art. 14b § 3a wskazane zostały państwa, terytoria i dane, o których mowa w tym przepisie.

Dodanie wskazanych regulacji uwzględnia cel dyrektywy Rady 2011/16/UE oraz wytyczne zawarte w opracowanym przez OECD standardzie BEPS.

Zniesienie obowiązku przekazywania informacji na podstawie art. 82 § 2

Przepis art. 82 § 2 Ordynacji podatkowej nakłada na banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe (SKOK-i) obowiązek sporządzania i przekazywania Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej, w formie dokumentu elektronicznego, w okresie sprawozdawczym – odpowiednio od 1. do 15. dnia miesiąca oraz od 16. do ostatniego dnia miesiąca – informacji o otwartych i zamkniętych rachunkach bankowych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, w terminie do 7. dnia następnego okresu sprawozdawczego. Jak wynika ze zdania drugiego w § 2 w art. 82 Ordynacji podatkowej powyższy obowiązek nie dotyczy rachunków podmiotów kwalifikowanych w rozumieniu art. 119zg pkt 5 Ordynacji podatkowej podlegających przekazaniu na podstawie art. 119zq pkt 1 tej ustawy. Definicja rachunku podmiotu kwalifikowanego obejmuje jednak swoim zakresem m.in. rachunki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, o których informacje są przekazywane przez banki i SKOK-i na podstawie art. 119zp Ordynacji podatkowej w terminach określonych w art. 119zp § 1 pkt 1 i § 2 pkt 1 tej ustawy. W ramach systemu STIR są zatem przekazywane także informacje, o których mowa w art. 82 § 2 Ordynacji podatkowej. Aby uniknąć podwójnego raportowania tych samych informacji, zasadne jest uchylenie § 2 w art. 82 Ordynacji podatkowej, który to przepis aktualnie nie ma samodzielnego znaczenia. Uchylenie § 2c, § 7 i § 8 w art. 82 Ordynacji podatkowej to zmiany dostosowawcze, wynikające z uchylenia § 2 tego artykułu.

IV. Ustawa z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy

Uzupełnienie sankcji karnych skarbowych

Zmiana art. 80c oraz art. 80d ustawy z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy polega na wprowadzeniu typu uprzywilejowanego czynu zabronionego.

W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega karze jak za wykroczenie skarbowe. Ze względu na to, że obok konsekwencji karnych skarbowych przewidziana jest kara administracyjna w dziale VI ustawy, zasadne jest wprowadzenie możliwości złagodzenia kary nakładanej w oparciu o kodeks karny skarbowy.

VI. Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA

1) Raportowanie informacji o amerykańskim NIP

Przepis art. 4 pkt 1 projektu wprowadza wydłużenie okresu, dla którego w odniesieniu do amerykańskich rachunków raportowanych prowadzonych przez raportującą polską instytucję finansową na dzień 30 czerwca 2014 r. informacje, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2, przekazywane za lata 2014–2019 nie muszą zawierać informacji o amerykańskim NIP, jeżeli numer ten nie jest dostępny w rejestrach raportującej polskiej instytucji finansowej. W takim przypadku raportująca polska instytucja finansowa jest obowiązana przekazać informacje o amerykańskim NIP, o ile instytucja ta posiada te dane. Jednocześnie zgodnie z proponowanym art. 14 projektu brak informacji o amerykańskim NIP w informacji już przekazanej za 2017 r. nie stanowi podstawy do uznania tej informacji za nieprawidłową.

2) Odpowiedzialność za składanie fałszywych oświadczeń

W proponowanym brzmieniu art. 19 ust. 5 proponuje się wprowadzenie wymogu składania oświadczenia posiadacza rachunku, o którym mowa w art. 19 ust. 1, pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym. Oświadczenia te winny zostać opatrzone klauzulą o następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Należy zauważyć, że w wyniku wprowadzonej zmiany składane oświadczenie będzie spójne z klauzulą zawartą na formularzach W-8 i W-9 oraz z analogiczną zmianą dla celów automatycznej wymiany informacji podatkowych. Przy czym zgodnie z proponowanym przepisem wymóg pouczenia o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań uważa się za spełniony także w przypadku oświadczeń o odpowiedzialności za składanie fałszywych zeznań składanych na formularzach W-8 i W-9, o których mowa w umowie FATCA oraz załączniku I do tej umowy.

VII. Ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw

Proponowane zmiany w art. 5 projektu w pkt 1 lit. a oraz w pkt 3 dotyczą terminu składania przez banki w rozumieniu art. 119zg pkt 1 Ordynacji podatkowej, z wyjątkiem banków spółdzielczych, informacji, o których mowa w art. 119zp § 1 pkt 1 tej ustawy, dotyczących rachunków lokaty terminowej podmiotu kwalifikowanego. Na podstawie aktualnego art. 19 pkt 3 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1499), zwanej dalej „ustawą z dnia 5 lipca 2018 r.”, przepisy dotyczące rachunków lokaty terminowej podmiotu kwalifikowanego wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2019 r. Oznaczałoby to, że w tej samej dacie banki, z wyjątkiem banków spółdzielczych, miałyby obowiązek przesyłania wymienionych informacji. Rozpoczęcie przekazywania informacji w znacząco szerszym zakresie jednego dnia jednocześnie przez wszystkie banki komercyjne jest ryzykowne z punktu widzenia całego sektora. Niezbędne jest rozłożenie tego procesu w czasie. Projektowane zmiany umożliwiają bankom, z wyjątkiem banków spółdzielczych, przekazywanie informacji, o których mowa w art. 119zp § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej, dotyczących rachunków lokaty terminowej podmiotu kwalifikowanego od dnia 1 maja 2019 r. (projektowany art. 19 pkt 2a i zmiana w pkt 3 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r.), wskazując w projektowanym art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r., że rozpoczęcie tego obowiązku powinno nastąpić nie później niż z dniem 1 lipca 2019 r. Konsekwencją powyższej zmiany jest zmiana w pkt 1 lit. b dotycząca art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r.

Projektowana zmiana w pkt 1 lit. a w zakresie art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. stanowi zmianę dostosowawczą do przedstawionej powyżej zmiany w art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r., ponieważ treść art. 12 ust. 1 pkt 2 odpowiada aktualnej treści art. 12 ust. 1 wymienionej ustawy. Przepis art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. dotyczy przekazywania informacji, o których mowa w art. 119zp § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej, dotyczących rachunków lokaty terminowej podmiotu kwalifikowanego przez banki spółdzielcze oraz spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe. Podmioty te zaczną realizować obowiązki w powyższym zakresie nie później niż z dniem 1 stycznia 2020 r., co oznacza, że mogą rozpocząć przesyłanie wymienionych informacji także przed dniem 1 stycznia 2020 r. W tym przypadku nie ma ryzyka, że dojdzie do realizacji przez wszystkie banki spółdzielcze

oraz spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe obowiązku przekazywania informacji w tym samym dniu.

Proponowana w art. 5 projektu zmiana w zakresie pkt 2 jest związana z rozszerzeniem w ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. definicji rachunku podmiotu kwalifikowanego o rachunek lokaty terminowej. Rozszerzenie to oznaczałoby nieproporcjonalny wzrost opłaty za ustalanie wskaźnika ryzyka dla banków i SKOK-ów w roku 2019, ponieważ opłata jest ustalana ryczałtowo w odniesieniu do liczby rachunków podmiotu kwalifikowanego prowadzonych przez ten bank lub SKOK. Projektowany przepis art. 16a ma na celu pozostawienie opłaty w 2019 r. na niezmiennym poziomie¹⁾. W kolejnych latach rachunki lokaty terminowej podmiotów kwalifikowanych będą mogły być uwzględniane przy ustalaniu opłaty z uwagi na przeliczenie jej wysokości w zmienionym rozporządzeniu.

VIII. Wejście w życie ustawy

Zgodnie z art. 15 projektowana ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 10 ust. 2, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Wejście w życie art. 10 ust. 2 projektu z dniem ogłoszenia umożliwi odpowiednio wczesne ogłoszenie listy państw i terytoriów objętych obowiązkiem raportowania. Wskazana regulacja pozwoli raportującym instytucjom finansowym na uwzględnienie ww. listy w raportowaniu za rok 2018 i tym samym spowoduje uniknięcie ewentualnego „raportowania uzupełniającego”, w przypadku gdy raportujące instytucje finansowe dokonały już raportowania za ten rok na podstawie listy państw uczestniczących ogłoszonej w drodze obwieszczenia w roku 2017. W związku z tym uznać należy, że istnieje ważny interes państwa, który wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego, a zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, żeby dniem wejścia w życie mógł być dzień ogłoszenia (art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych). Ponadto art. 5 projektu wchodzi w życie z dniem 1 maja 2019 r., a więc w dniu, w którym zgodnie z ustawą z dnia 5 lipca 2018 r. wchodzi w życie przepisy dotyczące raportowania o rachunkach lokat terminowych. Z kolei art. 1 pkt 9 i art. 4 pkt 2 wprowadzające obowiązek uwzględniania

¹⁾ Wysokość opłaty na 2019 r. wynika z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie opłaty za ustalanie wskaźnika ryzyka (Dz. U. poz. 282 oraz z 2019 r. poz. 2490).

w oświadczeniach o rezydencji podatkowej klauzuli dotyczącej rygoru odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia. Wydłużone *vacatio legis* w przypadku tej regulacji pozwoli na odpowiednie dostosowanie systemów i procesów przez raportujące instytucje finansowe.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach internetowych Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt nie podlega notyfikacji zgodnie z procedurą określoną w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projekt nie wymaga zaopiniowania, dokonania konsultacji albo uzgodnienia z właściwymi instytucjami i organami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym.

Nazwa projektu

Projekt ustawy o zmianie ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami oraz niektórych innych ustaw

Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące

Ministerstwo Finansów

Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu

Filip Świłała – Podsekretarz Stanu

Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu

Weronika Missala, Zastępca Dyrektora Departamentu Systemu Podatkowego, weronika.missala@mf.gov.pl, tel. 22 694 3886

Data sporządzenia

1 lutego 2019 r.

Źródło:

Inicjatywa własna

Nr w Wykazie prac

UD475

OCENA SKUTKÓW REGULACJI**1. Jaki problem jest rozwiązywany?**

Istnieje potrzeba wprowadzenia zmian w odniesieniu do przepisów dotyczących wymiany informacji podatkowych w celu wyeliminowania wątpliwości związanych ze stosowaniem pierwotnie przyjętych rozwiązań legislacyjnych przy uwzględnieniu przede wszystkim:

- 1) celów dyrektywy Rady 2014/107/UE z dnia 9 grudnia 2014 r. zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania;
- 2) celów dyrektywy Rady (UE) 2016/881 z dnia 25 maja 2016 r. zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania;
- 3) wytycznych *Common Reporting Standard* (CRS), do czego Polska zobowiązała się w podpisanym w dniu 29.10.2014 r. Wielostronnym porozumieniu właściwych władz w sprawie automatycznej wymiany informacji finansowych (*Competent Authority Agreement*);
- 4) wytycznych Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju w zakresie automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych i automatycznej wymiany informacji podatkowych o jednostkach wchodzących w skład grupy podmiotów;
- 5) standardu BEPS (działanie 13) – Transfer Pricing Documentation and Country-by-Country Reporting;
- 6) ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. poz. 723, z późn. zm.).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W zakresie automatycznej wymiany informacji o rachunkach raportowanych uregulowanej w ustawie z dnia 9 marca 2017 r. o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami projekt przewiduje m.in. uspołnienie oraz uzupełnienie definicji ustawowych. Ponadto projekt wprowadza wymóg dodatkowej weryfikacji rachunków finansowych otwartych w okresie między dniem 1 stycznia 2016 r. a dniem 30 kwietnia 2017 r., w zakresie, w jakim nie zostało to zrobione zgodnie z międzynarodowym standardem automatycznej wymiany informacji. Projekt wprowadza również regulacje dotyczące trustów, które nie zostały uwzględnione w pierwotnej wersji ustawy. W stosunku do automatycznej wymiany informacji podatkowych o jednostkach wchodzących w skład grupy podmiotów zmodyfikowana została zgodnie wytycznymi OECD, dyrektywą Rady (UE) 2016/881, BEPS 13 oraz Peer review of the implementation of the Action 13 minimum standard m.in. definicja grupy podmiotów oraz sposób kalkulacji kwoty progowej w przypadku, gdy rok obrotowy obejmuje okres inny niż 12 miesięcy. Ponadto obok kwoty progowej w euro określona została równowartość wskazanej kwoty w złotych polskich. Wprowadzone zostało również odniesienie do sposobu obliczania wartości kwoty progowej w państwie rezydencji jednostki dominującej oraz wprowadzono wymóg, aby dodatkowe informacje lub wyjaśnienia zawarte w informacji o grupie podmiotów przekazywane były także w języku angielskim. Dookreślono także środki komunikacji elektronicznej do przesyłania informacji o grupie podmiotów oraz wprowadzona została instytucja korekty składanych wcześniej raportów.

Projekt wprowadza również zmiany dostosowawcze do ustawy o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (m.in. w zakresie raportowania informacji o amerykańskim NIP).

W zakresie zmian do Ordynacji podatkowej (Op) przewiduje się wprowadzenie obowiązku podania przez występującego z wnioskiem o wydanie interpretacji przepisów prawa podatkowego, odpowiednio państwa (terytorium) miejsca zamieszkania osoby fizycznej, danych identyfikujących osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej lub państw (terytoriów), w których wystąpiły lub mogą wystąpić skutki transgraniczne transakcji bądź zdarzenia będących przedmiotem wniosku. Proponuje się również usunięcie przepisów skutkujących podwójnym raportowaniem w odniesieniu do rachunków prowadzonych przez banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe.

Dodatkowo w Kodeksie karnym skarbowym proponuje się wprowadzenie typu uprzywilejowanego czynu zabronionego w przypadku działań niezgodnych z przepisami ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami.

Ponadto w ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw proponuje się wydłużenie, z jednego dnia do dwóch miesięcy, okresu, w którym banki będą obowiązane do przekazywania informacji dotyczących rachunków lokaty terminowej podmiotu kwalifikowanego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Rozwiązania w innych państwach bazują na regulacjach przewidzianych w dyrektywach unijnych oraz rozwiązaniach opracowanych przez OECD w ramach procedury *Common Reporting Standard* (CRS) oraz standardów *Base erosion and profit shifting* (BEPS).

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Sektor bankowy w tym: – banki komercyjne – 35, – banki spółdzielcze – 553, – oddziały instytucji kredytowych – 28	616	KNF, stan na 31.12.2017	1. Jednostki zobowiązane są do dokonania uzupełniającej identyfikacji rachunków raportowanych, sporządzenia i przekazania Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej informacji o rachunkach raportowanych oraz dokonania modyfikacji w zakresie stosowanych już procedur sprawozdawczych i należytej staranności. 2. Banki nie będą miały obowiązku raportowania na podstawie art. 82 § 2 Op. 3. Wydłużenie, z jednego dnia do dwóch miesięcy, okresu, w którym banki będą obowiązane do przekazywania informacji dotyczących rachunków lokaty terminowej podmiotu kwalifikowanego.
Towarzystwa funduszy inwestycyjnych	64	KNF, stan na 08.06.2018	Jednostki zobowiązane są do dokonania uzupełniającej identyfikacji rachunków raportowanych, sporządzenia i przekazania Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej informacji o rachunkach raportowanych oraz dokonania modyfikacji w zakresie stosowanych już procedur sprawozdawczych i należytej staranności.
Zakłady ubezpieczeń, w tym: – 27 zakładów ubezpieczeń na życie, – 32 zakłady ubezpieczeń osobowych i majątkowych, – 1 zakład reasekuracji	60	KNF, stan na 31.01.2016	Jednostki zobowiązane są do dokonania uzupełniającej identyfikacji rachunków raportowanych, sporządzenia i przekazania Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej informacji o rachunkach raportowanych oraz dokonania modyfikacji w zakresie stosowanych już procedur sprawozdawczych i należytej staranności.
Domy maklerskie	56	KNF, stan na 31.01.2016	Jednostki zobowiązane są do dokonania uzupełniającej identyfikacji rachunków raportowanych, sporządzenia i przekazania Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej informacji o rachunkach raportowanych oraz dokonania modyfikacji w zakresie stosowanych już procedur sprawozdawczych i należytej staranności.
SKOK	49	KNF, stan na 31.01.2016	1. Jednostki zobowiązane są do dokonania uzupełniającej identyfikacji rachunków raportowanych, sporządzenia i przekazania Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej informacji o rachunkach raportowanych oraz dokonania modyfikacji w zakresie stosowanych

			już procedur sprawozdawczych i należytej staranności. 2. SKOK-i nie będą miały obowiązku raportowania na podstawie art. 82 § 2 Op.
Jednostki dominujące mające siedzibę w Polsce, w sytuacji gdy grupa kapitałowa działa w skali międzynarodowej i jeżeli przychody w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym sporządzanym przez jednostkę dominującą przekroczy równowartość 750 mln euro (oraz w niektórych przypadkach jednostki niższego szczebla wchodzące w skład grupy kapitałowej posiadające siedzibę na terytorium Polski)	33	MF, liczba jednostek, która złożyła raporty CbC-R za 2016 rok	Uwzględnienie zmian w zakresie obowiązku przekazania sprawozdania sporządzonego na potrzeby analizy zjawiska zaniżania podstawy opodatkowania i przeliczenia dochodów między jednostkami zależnymi oraz jednostką dominującą lub ich zagranicznymi zakładami, odrębnie od zeznania podatkowego.
Ministerstwo Finansów	1	MF, stan na 08.06.2018	Uwzględnienie w kontrolach raportujących instytucji finansowych obowiązków wynikających z projektu (m.in. obowiązku dotyczącego raportowania oraz stosowania procedur należytej staranności). Odpowiednie wykorzystanie przez komórki analityczne danych uzyskanych wskutek dodatkowych raportowań.
Organy podatkowe	1	MF, stan na 08.06.2018	Projekt oddziałuje na wszystkie organy podatkowe, w tym wskazane przez MF jako właściwe do realizacji konkretnych zadań, poprzez nałożenie obowiązków związanych z realizacją ustawowych zadań (m.in. kontrola obowiązków w zakresie automatycznej wymiany informacji o rachunkach finansowych, wzywianie do wyjaśnień lub czynności sprawdzających).

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został poddany 7-dniowym konsultacjom publicznym (10.10.2018 r. – 17.10.2018 r.) z takimi podmiotami i organizacjami jak: Fundacja Rozwoju Rachunkowości w Polsce, Związek Banków Polskich, Polska Izba Ubezpieczeń, Izba Domów Maklerskich, Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami, Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa, Konfederacja Lewiatan, Krajowa Izba Biegłych Rewidentów, Krajowa Izba Gospodarcza, Krajowa Rada Doradców Podatkowych, Polska Rada Biznesu, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Stowarzyszenie Kupców i Przedsiębiorców Polskich Razem, Centrum Cen Transferowych. Projekt został również przedstawiony do zaopiniowania Radzie Dialogu Społecznego, Pracodawcom Rzeczypospolitej Polskiej, Związkowi Rzemiosła Polskiego, Związkowi Pracodawców Business Centre Club oraz Związkowi Przedsiębiorców i Pracodawców w ustawowo przewidzianych terminach.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych												
	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania	Budżet państwa. Ewentualne konsekwencje finansowe wdrożenia proponowanych rozwiązań nie będą generować dodatkowych obciążeń dla budżetu państwa, zostaną sfinansowane w ramach limitu wydatków ustalanego corocznie dla części 19 budżetu (finanse publiczne) i nie będą stanowić podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa w roku bieżącym i w kolejnych latach budżetowych.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń												

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							Łącznie (0–10)
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10		
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2016 r.)	duże przedsiębiorstwa*								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw*								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
W ujęciu niepieniężnym**	duże przedsiębiorstwa*	Ewentualne dodatkowe zasoby ludzkie dedykowane przez przedsiębiorstwa celem uzyskania zgodności z nowymi regulacjami. Mając na uwadze fakt, że wprowadzana regulacja ma charakter uzupełnienia obowiązków już istniejących, a nie wprowadzania zupełnie nowych rozwiązań legislacyjnych, wpływ nowych regulacji na przedsiębiorstwa będzie miał charakter dostosowawczy (m.in. dokonanie uzupełniającej weryfikacji rachunków finansowych, dokonanie uzupełniających raportowań dla celów automatycznej wymiany informacji podatkowych). Dodatkowo istotną część zmian będzie dotyczyć co do zasady (bezpośrednio) podmiotów operujących w sektorze finansowym (tj. nie innych podmiotów zaliczanych do funkcjonujących w innych sektorach gospodarki).							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw*	Ewentualne dodatkowe zasoby ludzkie dedykowane przez przedsiębiorstwa celem uzyskania zgodności z nowymi regulacjami. Mając na uwadze fakt, że wprowadzana regulacja ma charakter uzupełnienia obowiązków już							

		istniejących, a nie wprowadzania zupełnie nowych rozwiązań legislacyjnych, wpływ nowych regulacji na przedsiębiorstwa będzie miał charakter dostosowawczy (m.in. dokonanie uzupełniającej weryfikacji rachunków finansowych, dokonanie uzupełniających raportowań dla celów automatycznej wymiany informacji podatkowych). Dodatkowo istotna część zmian będzie dotyczyć co do zasady (bezpośrednio) podmiotów operujących w sektorze finansowym (tj. nie innych podmiotów zaliczanych do funkcjonujących w innych sektorach gospodarki).
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projektowana regulacja nie będzie miała bezpośrednio wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.
Niemierzalne**	Instytucje finansowe w tym: Banki TFI Zakłady ubezpieczeń Domy maklerskie SKOK	Ewentualne dodatkowe zasoby ludzkie dedykowane przez przedsiębiorstwa celem uzyskania zgodności z nowymi regulacjami. Mając na uwadze fakt, że wprowadzana regulacja ma charakter uzupełnienia obowiązków już istniejących, a nie wprowadzania zupełnie nowych rozwiązań legislacyjnych, wpływ nowych regulacji na przedsiębiorstwa będzie miał charakter dostosowawczy (m.in. dokonanie uzupełniającej weryfikacji rachunków finansowych, dokonanie uzupełniających raportowań dla celów automatycznej wymiany informacji podatkowych).

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

* Pod dużymi przedsiębiorstwami oraz pod sektorem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw rozumie się Instytucje finansowe w tym: Banki, Zakłady ubezpieczeń, SKOK-i, TFI i Domy maklerskie.

** Analiza dokonana przez Ministerstwo Finansów.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwrotnej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz: Projekt przewiduje wprowadzenie zmian dostosowawczych do już istniejących obowiązków (znajdujących swoją podstawę w obowiązującym prawie). Podmioty zobowiązane (tj. adresaci projektowanych zmian) będą musiały podjąć dodatkowe czynności, które uzupełniają/modyfikują te, które znajdują już podstawę w ustawie nowelizowanej (m.in. uzupełniające raportowanie rachunków finansowych, dokonanie uzupełniającej weryfikacji rachunków). Niemniej obowiązki te będą ograniczone w czasie oraz przyjąć można, że będą mogły zostać wypełnione w znacznej mierze z wykorzystaniem istniejących już zasobów ludzkich oraz funkcjonujących już procesów. Obciążenia będą dotyczyć w głównej mierze sektora finansowego, a nie innych sektorów gospodarki. Wskazane *zwiększenie liczby dokumentów* oraz modyfikacja procedur związane są z koniecznością dokonania uzupełniających raportowań na potrzeby automatycznej wymiany informacji podatkowych.

9. Wpływ na rynek pracy

Przedmiotowy projekt nie wywiera wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Przedmiotowy projekt nie wywiera wpływu na sytuację i rozwój regionalny.	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

W kontekście automatycznej wymiany informacji podatkowych ewaluacja efektów projektu będzie dotyczyła funkcjonowania w praktyce wprowadzonych rozwiązań prawnych. Będzie to możliwe w oparciu o informacje napływające od administracji podatkowej oraz sygnały płynące z instytucji finansowych.

W zakresie sprawozdania dotyczącego analizy zjawiska zaniżania podstawy opodatkowania i przeliczenia dochodów pomiędzy podmiotami powiązаныmi i zagranicznymi zakładami ewaluacja nastąpi po 2020 r. Miernikiem skuteczności analizy sprawozdań będzie liczba kontroli zakończonych doszacowaniem dochodu w stosunku do liczby podmiotów wytypowanych do kontroli po przeprowadzeniu analiz danych ze sprawozdań.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Raport z konsultacji
do projektu ustawy o zmianie ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami oraz niektórych innych ustaw

I. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania

W ramach konsultacji publicznych projekt skierowano do takich podmiotów jak: Fundacja Rozwoju Rachunkowości w Polsce, Związek Banków Polskich, Polska Izba Ubezpieczeń, Izba Domów Maklerskich, Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami, Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa, Konfederacja Lewiatan, Krajowa Izba Biegłych Rewidentów, Krajowa Izba Gospodarcza, Krajowa Rada Doradców Podatkowych, Polska Rada Biznesu, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Stowarzyszenie Kupców i Przedsiębiorców Polskich Razem, Centrum Cen Transferowych, Rada Dialogu Społecznego, Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, Związek Rzemiosła Polskiego, Związek Pracodawców Business Centre Club oraz Związek Przedsiębiorców i Pracodawców.

Uwagi zgłosiły: Związek Banków Polskich, Polska Izba Ubezpieczeń, Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami, Izba Domów Maklerskich oraz Konfederacja Lewiatan.

Uwagi Związku Banków Polskich, Polskiej Izby Ubezpieczeń, Izby Domów Maklerskich Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami oraz Konfederacji Lewiatan zostały częściowo uwzględnione.

Lp.	Artykuł projektu ustawy	Zgłaszający uwagi	Treść uwagi do projektu ustawy	Podjęta decyzja i uzasadnienie
1.	Art. 5 projektu Uwaga ogólna	Związek Banków Polskich	<p>1. Ryzyko utraty zaufania do instytucji finansowych</p> <p>W ocenie sektora bankowego, w przypadku instytucji finansowych, nowe regulacje nie wniosą wartości dodanej poprzez uszczelnienie procesu zbierania oświadczeń o rezydencji podatkowej dla celów CRS, a istotnie skomplikują wykonywanie obowiązków instytucji finansowych w zakresie raportowania CRS oraz mogą realnie obniżyć poziom zaufania klientów do instytucji finansowych.</p> <p>W szczególności podniesienia wymaga wskazanie na możliwość wystąpienia realnego ryzyka zdublowania przez banki zrealizowanych dotychczas obowiązków raportowych.</p> <p>Instytucje finansowe na bieżąco odbierają oświadczenia od klientów z okresu od stycznia 2016 r. do kwietnia 2017 r. w trakcie aktualizacji przez nich danych lub nabywania kolejnych produktów. Instytucje finansowe zgodnie z obowiązującymi przepisami CRS zwróciły się również do klientów posiadających przesłanki zagranicznej rezydencji o dostarczenie oświadczeń.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W stosunku do dokumentowania nowych rachunków otwartych w okresie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 30 kwietnia 2017 r. (klienci okresu przejściowego) projektowana ustawa stanowi odzwierciedlenie standardu unijnego. W konsekwencji dla rachunków otwartych w ww. okresie rachunek powinien zostać udokumentowany oświadczeniem posiadaczy rachunków zawierającym rezydencje na dzień otwarcia rachunku, tym samym niemożliwe jest sugerowane użycie dla celów dokumentacji oświadczenia złożonego przez posiadaczy rachunków na inny moment w czasie jak również zastosowanie innych metod identyfikacji rachunków.</p>

			<p>Najbardziej jaskrawym przykładem będzie skierowanie do klienta żądania złożenia oświadczenia CRS pomimo tego, iż przedmiotowe oświadczenie już składał. Większość klientów postawionych w takiej sytuacji nie zrozumie intencji i celowości działania banków, co z kolei spowoduje lawinowy wzrost reklamacji ze strony klientów instytucji finansowych kierowanych zarówno do instytucji finansowych jak i krajowej Administracji Skarbowej i mocno nadszarpnie reputację banków.</p> <p>W związku z powyższym proponuje się, aby obowiązek ponownego odebrania oświadczeń nie dotyczył klientów, którzy złożyli już oświadczenie.</p> <p>Proponuje się, aby Ministerstwo Finansów podjęło kolejną próbę uzgodnień z Komisją Europejską w temacie konieczności zbierania przez banki oświadczeń od wszystkich ich klientów banków z okresu przejściowego, na rzecz alternatywnej metody np. pozyskania wielopłaszczyznowych, przekrojowych informacji o skali klientów z okresu przejściowego (banki dysponują wiedzą o ilości otwartych rachunków w podziale na klientów z przesłankami, klientów z państw nieraportowanych oraz klientów polskich).</p>	
2.	Art. 5 projektu	Związek Banków Polskich	<p>2. Zbyt szeroki zakres obowiązków raportowych</p> <p>Zgodnie z treścią projektowanych przepisów, wprowadzany jest obowiązek zebrania przez instytucje finansowe oświadczeń CRS od wszystkich Klientów otwierających rachunki w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 30 kwietnia 2017 r. w tym również takich, którzy nie mają żadnych przesłanek wskazujących na to, iż mogą być oni podatnikami innych jurysdykcji podatkowych. Dodatkowo przedmiotowy projekt zakłada, iż proces zbierania oświadczeń musi być powtórzony przez instytucje finansowe w każdym kwartale 2019 r. Uwzględniając doświadczenia sektora bankowego, z których wynika, że efektywność tego typu akcji jest bardzo niska, co w praktyce przełoży się na konieczność wysłania łącznie kilkunastu milionów listów (alternatywnie komunikacji elektronicznej), kierowanych czterokrotnie do tych samych klientów, można się spodziewać, że pomimo dużego zaangażowania instytucji finansowych i wysokich kosztów całej akcji, spowodowanych wielokrotną wysyłką korespondencji, na końcu i tak większość rachunków pozostanie niezidentyfikowana. Z drugiej strony, instytucje finansowe szacują, że</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona poprzez zmianę art. 5 projektu</p> <p>Uwaga uwzględniona w zakresie rezygnacji z konieczności występowania do posiadaczy rachunków w interwałach kwartalnych. Odwołując się do zgłoszonej uwagi warto przy tym zauważyć, że fakt iż instytucje finansowe zastosowały wyszukiwanie elektroniczne w stosunku do rachunków przejściowych nie uprawnia do konkluzji, iż wskutek uzyskania oświadczenia identyfikacja rezydencji w oparciu o to wyszukanie nie ulegnie zmianie. Jednocześnie należy podkreślić, że projektodawca nie zdecydował się na zastosowanie jakichkolwiek środków „sankcyjnych” w przypadku nieuzyskania oświadczenia o rezydencji (m.in. konieczności blokady rachunku) oraz ustalił termin raportowania na marzec 2020 r.</p>

			<p>olbrzymia większość tych rachunków jest w posiadaniu polskich rezydentów – a więc osób nieraportowanych, które nie będą zainteresowane przekazaniem oświadczeń CRS. Wszystkie podjęte przez banki działania oraz poniesione ogromne koszty kampanii tzw.: „oświadczeniowych” sprowadzą się w ostateczności do przekazania do KAS raportów, w których dominować będą polscy podatnicy. Ponadto, istotny jest również okres, w jakim banki zobowiązane byłyby do dodatkowej akcji komunikacyjnej wynikającej z przedmiotowej nowelizacji. Zbiega się bowiem ona z trwającymi przygotowaniami do raportowania wielotysięcznej puli klientów istniejących z krajów obecnie raportowanych, które to prace zostaną sfinalizowane w raportowaniu w czerwcu 2019 r. (sektor bankowy szacuje, iż w obecnym stanie prawnym wolumen rachunków raportowanych za 2018 r. w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększy się ponad pięciokrotnie, przede wszystkim z uwagi na włączenie rachunków klientów istniejących). W związku z powyższym jest to kolejny argument przemawiający za podjęcie rozmów z Komisją Europejską np. o zgodzie na przekazanie przez Polskę szczegółowych statystyk odnośnie ilości rachunków otwartych w okresie przejściowym, ponieważ zobowiązanie instytucji finansowych do pozyskiwania oświadczeń CRS w trakcie całego 2019 r. (nawet z wykorzystaniem wszystkich dostępnych kanałów komunikacji z klientem, z wyłączeniem klientów, do których prośby o oświadczenia CRS zostały już wysłane oraz bez obowiązku powtarzania całego procesu w każdym kolejnym kwartale), nie przyniesie zdaniem sektora bankowego żadnej wiarygodnej wartości dowodowej.</p>	
3.	<p>Art. 5 projektu</p> <p>Uwaga ogólna</p>	<p>Związek Banków Polskich</p>	<p>3. Trudności z odebraniem historycznych oświadczeń i związane z tym znaczące koszty dostosowania systemów IT instytucji finansowych</p> <p>Konsultowany projekt zakłada odbieranie oświadczeń o rezydencji na datę otwarcia rachunku przez klienta tj. na 2016 r. i początek 2017 r. Oświadczenia mają zaś być składane w 2019 r. Taka konstrukcja rodzi istotne trudności praktyczne i prawne:</p> <p>a) Odbieranie oświadczeń historycznych, zamiast aktualnych skomplikuje treść komunikatu kierowanego do klientów i utrudni im zrozumienie i tak skomplikowanej materii podatkowej. Może</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W stosunku do dokumentowania nowych rachunków otwartych w okresie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 30 kwietnia 2017 r. (klienci okresu przejściowego) projektowana ustawa stanowi pełne odzwierciedlenie wzorca unijnego. W kontekście wątpliwości dotyczących okresu ważności oświadczenia należy podkreślić, że z punktu widzenia aktualnie obowiązującej ustawy oraz projektowanych regulacji instytucje finansowe dla określenia aktualnej rezydencji uwzględniać powinny</p>

		<p>też spowodować niechęć do składania oświadczeń w sprawach historycznych i bardzo odległych w czasie z perspektywy klienta.</p> <p>b) Jeżeli instytucje finansowe odbiorą oświadczenia CRS za 2016/2017 r. to powstaną wątpliwości czy oświadczenia te są również ważne na przyszłość. Może to prowadzić do konieczności odbierania 2 oświadczeń CRS (historycznego i bieżącego) co jeszcze bardziej skomplikuje cały proces dla klientów i zwiększy ilość potencjalnych błędów, koszty oraz niechęć klientów do dostarczenia kompletu dokumentów.</p> <p>c) Nawet w przypadku odebrania 2 różnych oświadczeń CRS (historyczne i bieżące) instytucje finansowe nie będą w stanie wskazać, kiedy nastąpiła zmiana rezydencji klienta tj. czy miało to miejsce w 2017, 2018 czy 2019 roku.</p> <p>d) Wejście w życie przedmiotowego projektu spowoduje drastyczną zmianę w wypracowanym przez Związek Banków Polskich i Ministerstwo Finansów modelu identyfikacji i weryfikacji klientów, do którego instytucje finansowe dostosowywały swoje systemy IT, celem maksymalnego zautomatyzowania procesów CRS. Chcąc podążyć za projektowaną zmianą koniecznym będzie wprowadzenie kosztownych i zarazem jednorazowego użytku zmian w bankowych systemach IT tak, żeby umożliwić odrębną ewidencję oświadczeń historycznych składanych według stanu na dzień otwarcia rachunku finansowego od pozostałych oświadczeń CRS, które są składane i aktualizowane według stanu bieżącego. Tak daleko idące zmiany będą wymuszać na sektorze bankowym poniesienie wysokich nakładów na rozwój systemów IT oraz będą wymagać rozłożonych w czasie testów, tym samym nie są one możliwe do wdrożenia w tak krótkim czasie. Skomplikują też proces i spowodują możliwość popełnienia błędu przez osoby ewidencjonujące oświadczenia w polach historycznych lub bieżących.</p> <p>Podsumowując, sektor bankowy pragnie wskazać, iż dla przejrzystości, szybkości oraz efektywności procesu, oświadczenia powinny być składane przez klientów na bieżąco, bez wskazania, iż dotyczą one historycznej rezydencji podatkowej na moment otwarcia rachunku. Potwierdzeniem powyższego są obecnie realizowane masowe kampanie do klientów z innych dziedzin prawa, gdzie reakcja</p>	<p>oświadczenia złożone najpóźniej (przy czym w przypadku powzięcia wątpliwości co do poprawności i rzetelności danych zawartych w oświadczeniu nie może ona stanowić podstawy ustalenia rezydencji posiadacza rachunku). Jednocześnie należy zauważyć, iż projekt co do zasady nie nakłada na instytucje obowiązku uzyskiwania dwóch oświadczeń (historycznego i bieżącego). W konsekwencji instytucje finansowe nie będą zobowiązane do dokonywania analizy zmian rezydencji na przestrzeni lat w sposób wskazany w pkt 3 lit. c) zgłoszonej uwagi.</p>
--	--	---	---

			zwrotna klientów nie przekracza kilku procent (klienci nie są zainteresowani kontaktami z bankami, co wynika z analizy zwrotów korespondencji oraz braku kontaktu z bankami po otrzymaniu korespondencji papierowej czy elektronicznej).	
4.	Art. 1 projektu uwaga ogólna	Związek Banków Polskich	<p>4. Raportowanie do KAS klientów z państw nieraportowanych</p> <p>Zniesienie podziału na państwa uczestniczące i państwa trzecie spowoduje drastyczny wzrost liczby klientów i rachunków podlegających standardowemu raportowaniu już w czerwcu 2019 r. Wstępne szacunki sektora bankowego wskazują, iż dołożenie do listy krajów obecnie raportowanych, pozostałych państw, spowoduje wzrost sięgający nawet 1000% dotychczasowego wolumenu danych przekazywanego do KAS, gdzie jak wskazano w poprzednich akapitach już na dzień dzisiejszy rozszerzenie raportowania o klientów istniejących z krajów obecnie raportowanych zwiększa wolumen danych raportowanych za 2018 r. w porównaniu z rokiem poprzednim o 500%.</p> <p>Sektor bankowy rozumie cel nowej regulacji, niemniej jednak należy zwrócić uwagę, iż w zaproponowanym brzmieniu nowe przepisy obejmą raportowaniem m.in. klientów będących rezydentami Ukrainy, którzy w chwili obecnej stanowią dominującą populację nierezydentów otwierających rachunki bankowe w Polsce. Tym samym wydaje się zasadnym rozszerzenie modelu raportowania o państwa obecnie nieraportowane dopiero od roku przystąpienia Ukrainy do systemu CRS.</p>	<p>Uwaga uwzględniona poprzez zmianę art. 1 pkt 3 lit. b projektu.</p> <p>Projektodawca dokonał zmiany proponowanych rozwiązań legislacyjnych celem ograniczenia danych przekazywanych Szefowi KAS do tych, które są niezbędne do wykonywania jego ustawowych zadań i zobowiązań międzynarodowych. Jednocześnie dokonano odpowiedniej zmiany projektowanych przepisów w zakresie obowiązku raportowania (w tym jego rozpoczęcia) w przypadku wpisania nowego Państwa na listę.</p>
5.	Art. 5 projektu uwaga ogólna	Związek Banków Polskich	<p>5. Nakładanie się terminów innych obowiązków podatkowych.</p> <p>Dodatkowo sektor bankowy pragnie zauważyć, iż wskazany w ustawie termin na pierwsze wystąpienie do klientów z żądaniem złożenia oświadczenia CRS tj. pierwszy kwartał 2019 r. zbiega się z terminami, w których służby backoffice'owe instytucji finansowych są najbardziej obciążone w ramach realizacji zobowiązań podatkowych w zakresie PIT, CIT, IFT, które w roku 2019 będą realizowane w nowej, skróconej czasowo formule przewidzianej przez Ministerstwo Finansów. Jest to o tyle problematyczne, iż w znakomitej większości instytucji finansowych obowiązki raportowe CRS realizowane są w</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Termin na pierwsze wystąpienie do klientów z żądaniem złożenia oświadczenia CRS został przesunięty na 30 czerwca 2019 r. (art. 5 projektu). Dodatkowo należy podkreślić, że projektowane przepisy ustalają termin raportowania na dzień 30 marca 2020 r., tak aby podmioty zobowiązane miały odpowiedni czas na dokonanie identyfikacji rachunków (art. 8 projektu).</p>

			tych samych jednostkach i przez tych samych ludzi, co pozostałe obowiązki wynikające z prawa podatkowego.	
6.	Uwaga ogólna	Związek Banków Polskich	<p>6. Obowiązek raportowania IFT</p> <p>W związku z nowelizacją ustawy CRS należy ponownie zwrócić uwagę na dublujący się proces raportowania o klientach banków będących rezydentami państw innych niż Polska. W chwili obecnej poza raportowaniem CRS i FATCA banki zobowiązane są do raportowania IFT, gdzie powielane są informacje przekazywane poprzez CRS/FATCA. Należy zwrócić szczególną uwagę, iż formularze IFT nie mają żadnej wartości dla klientów banków, ponieważ dane finansowe tam ujmowane przeliczane są na PLN i prezentowane w zbiorczej kwocie za rok. Ponadto Klienci banków posiadają wiedzę o przychodzie uzyskanym w Polsce oraz pobranym podatku, dzięki analizie swoich rachunków finansowych. Dodatkowym utrudnieniem jest fakt, iż banki sporządzają formularze IFT prezentując w nich wszystkie, nawet najdrobniejsze kwoty przychodu i podatku, włącznie z klientami, u których kwoty podatku nie przekraczają kwoty 1 zł (szacunkowo w jednym z dużych banków za rok 2017 – ponad 40% formularzy IFT miało poniżej 1 zł podatku; 65% formularzy IFT miało poniżej 10 zł podatku).</p>	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Automatyczna wymiana informacji w ramach FATCA/CRS nie służy celom tożsamym celom formularza IFT. Obowiązek sporządzania formularza IFT nie jest przedmiotem zmian w diskutowanym projekcie.</p>
7.	Art. 12	Związek Banków Polskich	<p>Odpowiedzialność karna na oświadczeniach CRS. Nowa regulacja prawna zakłada również wprowadzenie odpowiedzialności karnej za podanie na oświadczeniu danych niezgodnych ze stanem faktycznym. Analogiczne rozwiązanie zastosowane zostało pierwotnie dla oświadczeń FATCA w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA, po czym od dnia 1 maja 2017 r. odpowiedzialność karna za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym została usunięta z oświadczenia. Klauzuli o odpowiedzialności karnej nie było również w dotychczasowym brzmieniu ustawy CRS, przez co z perspektywy klienta oba przepisy w tym zakresie były spójne i w opinii sektora bankowego trudno</p>	<p>Ad. 1 Uwaga uwzględniona</p> <p>System ustalania rezydencji dla celów automatycznej wymiany informacji podatkowych opiera się na jakości oraz prawdziwości informacji uzyskiwanych od posiadaczy rachunków. Tym samym projektowana regulacja stanowi niezbędny warunek dla skutecznego działania standardów FATCA oraz CRS.</p> <p>Ad. 2 Uwaga wyjaśniona</p> <p>Odpowiedzialność karna za podanie na oświadczeniu danych niezgodnych ze stanem faktycznym będzie dotyczyć oświadczeń, które zostaną złożone po wejściu w życie przepisów konstytuujących tą odpowiedzialność. W</p>

			<p>będzie klientowi teraz zrozumieć i zaakceptować powyżej wskazaną różnicę.</p> <p>Dodatkowo, taka dwoistość będzie stanowić znaczącą barierę dla instytucji finansowych w zakresie maksymalnego uproszczenia i cyfryzacji formularzy oświadczeń FATCA i CRS. Jeżeli taka klauzula miała być wprowadzona, powinna w ocenie sektora dotyczyć obu procesów tak, by pozwolić zachować spójność w treści dokumentacji i przebiegu procesu zarówno dla CRS jak i FATCA.</p> <p>Ponadto, klauzula o odpowiedzialności karnej w związku z treścią art. 5 pkt 1 doprowadzi do sytuacji, w której Klienci narażeni będą na odpowiedzialność karną za historycznie oświadczenie, złożone przed wejściem w życie projektowanej ustawy, a więc naruszona zostanie zasada nieretroaktywności prawa karnego. Wystarczy że Klient ponownie zmuszony do złożenia oświadczenia o rezydencji podatkowej, nawet bez złej woli,łoży oświadczenie inne od pierwotnego, w skutek czego poniesie odpowiedzialność karną za składanie fałszywych zeznań.</p> <p>Należy również zwrócić uwagę, iż zmiany w treści oświadczeń wiążą się dla sektora bankowego z dużą zmianą systemów informatycznych, w związku z powyższym konieczne jest wprowadzenie kilkumiesięcznego <i>vacatio legis</i>.</p>	<p>konsekwencji nie dojdzie do naruszenia zasady nie retroaktywności prawa karnego.</p> <p>Ad. 3 Uwaga wyjaśniona</p> <p>Ustawa wprowadza 6-miesięczne <i>vacatio legis</i> dla przepisów dotyczących odpowiedzialności karnej.</p>
8.	Art. 5	Polska Izba Ubezpieczeń	<p>Koszty ponownej identyfikacji klientów</p> <p>Wejście w życie przedmiotowego projektu spowoduje masowe skierowanie do klienta żądania złożenia oświadczenia CRS, nie tylko posiadającego faktyczne przesłanki wskazane w ustawie o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami, ale każdego który w okresie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia 30 kwietnia 2017 r. otworzył nadal istniejący rachunek.</p> <p>Zakłady ubezpieczeń szacują, że w grupie osób wymagających kolejnych kontaktów na przestrzeni 2019 r. znajdzie się ponad 200.000 klientów, z którymi tylko jednorazowy kontakt może spowodować poniesienie kosztu w wysokości około 2 000 000 zł. W przypadku</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W stosunku do dokumentowania nowych rachunków otwartych w okresie pomiędzy 1 stycznia 2016 r. - 30 kwietnia 2017 r. projektowana ustawa stanowi pełne odzwierciedlenie wzorca unijnego. W konsekwencji dla rachunków otwartych w ww. okresie rachunek powinien zostać udokumentowany oświadczeniem posiadacza rachunku zawierającym rezydencje na dzień otwarcia rachunku. W konsekwencji niemożliwe jest utrzymanie konstrukcji przewidzianej w art. 98 ustawy zmienianej.</p>

			<p>przewidzianego w Projekcie wielokrotnego wysyłania pism ww. koszt wrośnie do ok 6-7 min zł.</p> <p>Należy również podkreślić, iż klient który będzie poproszony o złożenie oświadczenia w przedmiocie rezydencji podatkowej przez różne instytucje może być wprowadzony w błąd co do intencji instytucji finansowych i zasadności jego składania, co skutkować może znacznym wzrostem ilości reklamacji kierowanych zarówno do instytucji finansowych jak i Krajowej Informacji Skarbowej i mocno nadszarpnie reputację całego rynku finansowego.</p> <p>Ponadto obsługa oświadczeń składanych niejako wstecznie przez klienta może wywołać konieczność zmian w systemach IT, co skutkować będzie nie tylko zwiększeniem kosztu obsługi oświadczeń, ale również utrudnieniem wprowadzenia zmian w krótkich terminach wymaganych przez Projekt.</p> <p>W związku z tym zwracamy się z uprzejmą prośbą, o utrzymanie konstrukcji przewidzianej w art. 98 ustawy z dnia 9 marca 2018 r. o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (Dz. U. 2017 poz. 648 z późn. zm.) (dalej „Ustawa”), gdzie oświadczenia od klientów z okresu przejściowego były pozyskiwane tylko w wypadku odnalezienia w ich danych przesłanek wskazujących na zagraniczną rezydencję.</p>	
9.	Art. 1	Polska Izba Ubezpieczeń	<p>Klauzula odpowiedzialności karnej</p> <p>Proponowana zmiana:</p> <p>Zwracamy się z prośbą o usunięcie z art. 1 ust. 1 pkt 8 Projektu klauzuli odpowiedzialności karnej, tak by procesy były jednolite dla oświadczeń FATCA oraz oświadczeń CRS.</p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Analogiczne rozwiązanie zastosowano zostało pierwotnie dla oświadczeń FATCA w ustawie z dnia 9 października 2015r. o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (dalej „Ustawa FATCA”). Następnie w wyniku nowelizacji od dnia 1 maja 2017r. klauzula</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Patrz komentarz do uwagi nr 7.</p>

		<p>odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym została usunięta z ustawy FATCA.</p> <p>Warto nadmienić, że klauzula ta została usunięta z oświadczenia w skutek interwencji Rzecznika Praw Obywatelskich (pismo nr VII.522.4.2016.AG, z dnia 8 sierpnia 2016r.), a Ministerstwo Finansów przyjęło argumentację RPO o czym świadczy m.in. pismo z dnia 21 września 2016r. w którym czytamy „(...) W toku uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych projektu ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami do przywołanego art. 45 ust. 1 zgłoszono szereg uwag. Wskazano przede wszystkim na kwestię braku ustawowych podstaw (zasad) weryfikowania przez instytucje raportujące poprawności lub rzetelności oświadczeń składanych w toku stosowanych procedur za złożenie fałszywego oświadczenia, którym są one objęte. Podniesiono również, że zastosowanie takiego rygoru oznacza ewentualność wyłączenia karnego trybu kontroli prawdziwości składanych oświadczeń, bowiem zastosowanie konsekwencji przewidzianych ustawą, bez uprzedniego przeprowadzenia postępowania karnego, może powodować zarzut arbitralności rozstrzygnięcia. Projektodawca, uwzględniając zasadność powyższej argumentacji oraz dodatkowo stając na stanowisku, iż byłoby to rozwiązanie niecelowe z punktu widzenia prawidłowej implementacji zapisów dyrektywy Rady 2014/107/UE z dnia 9 grudnia 2014 r. zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania (...), postanowił o usunięciu rygoru odpowiedzialności karnej zawartego w art. 45 ust. 1 projektowanej ustawy (...)”.</p> <p>Klauzuli o odpowiedzialności karnej nie było również w dotychczasowym brzmieniu ustawy CRS dzięki czemu klient składał oświadczenie w podobnej formie. Zmiana w tym zakresie może wywołać niezrozumienie klientów. Dodatkowo taka dwoistość będzie stanowić znaczącą barierę dla instytucji finansowych w zakresie upraszczania i cyfryzacji formularzy oświadczeń FATCA i CRS.</p> <p>Ponadto, zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 5 ust. 1 Projektu odpowiedzialnością karną objęte byłyby oświadczenia odnośnie minionego stanu faktycznego, budząc wątpliwości co do zachowania zasady nie działania prawa wstecz.</p>	
--	--	--	--

10.	Art. 5	Polska Izba Ubezpieczeń	<p>Wykluczenie puli klientów, którzy złożyli oświadczenia</p> <p>Proponowana zmiana: W art. 5 Projektu dodanie ust. 6 w następującym brzmieniu „Obowiązek określony w ust. 1 nie dotyczy klientów, dla których raportująca instytucja finansowa posiada oświadczenie o rezydencji podatkowej na dzień wejścia w życie ustawy.”</p> <p>Uzasadnienie: Zwracamy się z prośbą o uwzględnienie faktu, że wobec części klientów, którzy zawarli umowy w okresie od dnia 1 stycznia 2016 r. do 30 kwietnia 2017r. i zidentyfikowano u nich przesłanki zagranicznej rezydencji podatkowej na podstawie art. 98 Ustawy, instytucje wystosowały już pisma z żądaniem złożenia oświadczenia o rezydencji podatkowej, i w konsekwencji niektórzy klienci takie oświadczenie złożyli. Dodatkowo klient, który zawarł umowę w powyższym okresie, mógł zawrzeć nową umowę i złożyć oświadczenie w procesie jej zawierania. Ponowny kontakt z klientami w tej samej sprawie nie jest celowy i spotka się z negatywnym odbiorem, co przełoży się na znikomy wskaźnik odpowiedzi zwrotnych i wygeneruje niepotrzebne koszty po stronie instytucji finansowej. Przewiduje się również znaczny wzrost liczby reklamacji z tym związanych.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W stosunku do dokumentowania nowych rachunków otwartych w okresie pomiędzy 1 stycznia 2016 r. a 30 kwietnia 2017 r. projektowana ustawa stanowi pełne odzwierciedlenie wzorca unijnego. W konsekwencji dla rachunków otwartych w ww. okresie rachunek powinien zostać udokumentowany oświadczeniem posiadacza rachunku zawierającym rezydencje na dzień otwarcia rachunku. W konsekwencji niemożliwe jest utrzymanie konstrukcji przewidzianej w art. 98 ustawy zmienianej.</p>
11.	Art. 5	Polska Izba Ubezpieczeń	<p>Precyzyjne określenie rachunków, których posiadacze podlegają weryfikacji</p> <p>Proponowana zmiana: W art. 5 ust. 1 Projektu zmiana słów „oraz istniejących” na „nadal otwartych”.</p> <p>Uzasadnienie: Aktualne brzmienie art. 5 ust. 1 Projektu w kontekście definicji zawartych w Ustawie może wskazywać, iż konieczność uzyskania oświadczeń odnosi się do posiadaczy wszystkich istniejących rachunków.</p>	<p>Uwaga uwzględniona poprzez zmianę art. 5 ust. 1</p>
12.	Art. 5	Polska Izba Ubezpieczeń	<p>Zmiana momentu, na który składane jest oświadczenie</p> <p>Proponowana zmiana:</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W stosunku do dokumentowania nowych rachunków</p>

			<p>Wykreślenie w art. 5 ust 1 słów „zawierającym dane aktualne na dzień otwarcia rachunku”.</p> <p>Uzasadnienie: Wygenerowanie danych zindywidualizowanych dla każdego klienta na dzień otwarcia danego rachunku (w różnych datach dla różnych klientów) i wystosowanie pism z uwzględnieniem tych indywidualnych danych do tysięcy klientów nie jest technicznie możliwe. Ponadto przewidujemy, iż żądanie złożenia oświadczenia w 2019 r. odnoszącego się do stanu sprzed 3 lat wzbudzi sprzeciw klientów, którzy od tego czasu dokonali aktualizacji danych oraz doprowadzi do wzrostu ilości reklamacji z zarzutami braku dokonania aktualizacji danych przez instytucję zgodnie z dyspozycją klienta.</p>	<p>otwartych w okresie pomiędzy 1 stycznia 2016 r. a 30 kwietnia 2017 r. projektowana ustawa stanowi pełne odzwierciedlenie wzorca unijnego. W konsekwencji dla rachunków otwartych w ww. okresie rachunek powinien zostać udokumentowany oświadczeniem posiadacza rachunku zawierającym rezydencje na dzień otwarcia rachunku. W konsekwencji niemożliwe jest wykreślenie w art. 5 ust 1 projektu słów „zawierającym dane aktualne na dzień otwarcia rachunku”.</p>
13.	Art. 5	Polska Izba Ubezpieczeń	<p>Zmian częstotliwości kontaktu</p> <p>Proponowana zmiana: W art. 5 ust. 3 Projektu zmiana wskazanej częstotliwości - zamiast: „nie rzadziej niż raz na kwartał” na: „dodatkowo co najmniej jednokrotnie”.</p> <p>Uzasadnienie: Tak duża częstotliwość kontaktu z klientami będzie uciążliwa i niezrozumiała dla klientów oraz spotka się w ocenie PIU z negatywnym odbiorem, co przełoży się na niższy wskaźnik odpowiedzi zwrotnych i wygeneruje niepotrzebne koszty po stronie instytucji finansowych.</p>	Uwaga uwzględniona poprzez zmianę art. 5 projektu.
14.	Art. 8	Polska Izba Ubezpieczeń	<p>Okres raportowania</p> <p>Proponowana zmiana: Zwracamy się z prośbą o doprecyzowanie w art. 8 ust. 1 pkt 1 Projektu, za który „okres roku kalendarzowego” należy przesłać informację o rachunkach raportowanych.</p> <p>Uzasadnienie: Nieprecyzyjne określenie użyte w Projekcie utrudni ustalenie w jaki sposób i za jaki okres powinny być raportowani posiadacze tych rachunków.</p>	Uwaga wyjaśniona Obecne regulacje są wystarczająco klarowne, w szczególności należy podkreślić na odpowiednie wytyczne które znajdują się w odpowiednich instrukcjach dotyczących przesyłania plików z relevantnymi danymi o rachunkach.

15.	Art. 8	Polska Izba Ubezpieczeń	<p>Zakres raportowania Proponowana zmiana: Zwracamy się z prośbą o doprecyzowanie zapisów w art. 8 ust. 1 pkt 2 Projektu o jakie rachunki niezdefiniowane chodzi.</p> <p>Uzasadnienie: Nieprecyzyjne określenie o jakie rachunki chodzi może budzić wątpliwości co do zakresu raportowanych posiadaczy rachunków i nie pozwoli jednoznacznie stwierdzić czy chodzi tylko o rachunki osób od których, nie udało się uzyskać oświadczenia zgodnie z procedurą określoną w art. 5 Projektu.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Projekt w art. 8 ust. 1 pkt 2 nie odnosi się do rachunków „niezdefiniowanych”, tylko do niezidentyfikowanych na podstawie art. 5 ust. 1, tj. takich dla których nie uzyskano oświadczenie w sposób tym artykułem przewidzianym.</p>
16.	Uwaga ogólna	IZFiA	<p>Wdrożeniu do polskiego porządku prawnego <i>dyrektywy Rady 2014/107/UE z dnia 9 grudnia 2014 r. zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania oraz dyrektywy Rady (UE) 2016/881 z dnia 25 maja 2016 r. zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania</i> (dalej wspólnie jako: „Dyrektywy”) oraz wytycznych Common Reporting Standard (dalej: „CRS”) służyła ustawa z dnia 9 marca 2017 r. o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami (Dz. U. z 2017r., poz. 648 z późn. zm., dalej: „Ustawa CRS”). Jej ostateczne brzmienie zostało wypracowane w toku długotrwałego, trwającego niemalże rok procesu legislacyjnego, w trakcie którego wielokrotnie zwracano uwagę na istotne konsekwencje operacyjne i finansowe wprowadzanych rozwiązań dla raportujących instytucji finansowych i który zakończył się niespełna półtora roku temu.</p> <p>Dostosowanie prowadzonej działalności do przepisów Ustawy CRS wiązało się z koniecznością wnikliwego przeanalizowania przepisów i na ich podstawie zaprojektowania przebiegu procesów i procedur w instytucjach finansowych, wypracowania odpowiednich wzorów oświadczeń w formie papierowej, zaimplementowania ich do infrastruktury systemów informatycznych, przeprowadzenia odpowiednich testów i szkoleń dla pracowników, w szczególności w zakresie obsługi procesu pozyskiwania oświadczeń od posiadaczy rachunków. Wiązało się to z koniecznością poniesienia istotnych nakładów finansowych przez instytucje finansowe.</p> <p>Przepisami Projektu natomiast proponuje się wprowadzenie do Ustawy CRS zmian, które w celu dostosowania działalności zmuszą</p>	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Wprowadzane zmiany mają na celu pełne dostosowanie obecnych rozwiązań legislacyjnych do wzorca unijnego. Zgodnie ze zmienionym art. 11 ustawa wchodzi w życie 30 dni od dnia ogłoszenia. Jednocześnie projektodawca zdecydował się również wydłużyć termin na wystąpienie z żądaniem złożenia oświadczenia do 30 czerwca. Dodatkowo należy podkreślić, iż termin na dokonanie raportowania został ustalony na dzień 31 marca 2020 roku, co pozwoli podmiotom zobowiązanym na dokonanie odpowiedniej identyfikacji relewantnych rachunków.</p>

			instytucje finansowe do ponownego przeprowadzenia powyższych działań i poniesienia z tego tytułu kosztów, w tym chociażby związanych z opracowaniem, wydrukiem i wysyłką nowych wzorów oświadczeń, czy przeprojektowaniem systemów informatycznych. Nakładanie na podmioty raportujące kolejnych obowiązków, które powinny zostać uwzględnione na etapie implementacji Dyrektyw jest nieracjonalne, zwłaszcza z uwagi na stronę kosztową z jaką się to wiąże. Co więcej, nie doprowadzą do faktycznego uszczelnienia procesu ustalania i raportowania rezydencji podatkowej posiadaczy rachunków, jak również nie spotkają się ze zrozumieniem ze strony klientów. Ponadto, ich zaimplementowanie jest niemożliwe w proponowanym przez projektodawcę terminie wejścia Projektu w życie tj. z dniem 1 stycznia 2019 roku, co wydaje się oczywiste w sytuacji gdy Projekt został opublikowany w dniu 11 października 2018 roku, a zatem niecałe 3 miesiące wcześniej, a datę ogłoszenia ustawy w Dzienniku Ustaw trudno na chwilę obecną przewidzieć.	
17.	Art. 1	IZFiA	<p>Uwaga do art. 1 pkt 6 lit. b Projektu - uchylenie 2 w art. 33 Ustawy CRS</p> <p>Konsekwencją uchylenia ust. 2 w art. 33 Ustawy CRS będzie likwidacja obowiązującego obecnie wyłączenia od raportowania dla rachunków znajdujących się w posiadaniu osób z państw trzecich. Tym samym pod kątem obowiązku raportowego będą one traktowane analogicznie jak osoby z państw uczestniczących.</p> <p>Taka zmiana stanowi znaczne rozszerzenie zakresu rachunków podlegających raportowaniu i będzie się wiązała z koniecznością wprowadzenia zmian w systemach informatycznych raportujących instytucji i poniesienia związanych z tym kosztów. Mając na uwadze, że wdrażane Ustawą CRS przepisy unijne, zgodnie z art. 1 ust. 1 znowelizowanej <i>Dyrektywy Rady 2011/16/UE z dnia 15 lutego 2011 r. w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania i uchylająca dyrektywę 77/799/EWG ustanawiają „zasady i procedury, zgodnie z którymi państwa członkowskie współpracują ze sobą w celu wymiany informacji, które mogą być istotne do celów stosowania i egzekwowania krajowych przepisów państw członkowskich dotyczących podatków”,</i> brak jest uzasadnienia dla rozciągania obowiązków raportowych na państwa trzecie.</p> <p><u>W związku z powyższym wnosimy o utrzymanie art. 33 ust. 2 Ustawy CRS w aktualnie obowiązującym brzmieniu.</u></p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona poprzez zmianę art. 1 projektu.</p> <p>Projektowane przepisy oraz przepisy ustawy stanowią implementację rozwiązań unijnych niemniej proponowane zmiany należy odczytywać także w kontekście globalnego standardu automatycznej wymiany informacji opracowanego przez OECD, tym samym nie zasadne jest stosowanie ich wyłącznie do Państw Członkowskich UE.</p>

18.	Art. 1	IZFiA	<p>Uwaga do art. 1 pkt 3 lit. b oraz pkt 6 lit. b Projektu - projektowane nowe brzmienie art. 24 ust. 5 oraz uchylenie 3 w art. 33 Ustawy CRS</p> <p>Proponowane uchylenie ust. 3 w art. 33 Ustawy CRS precyzującego moment raportowania informacji o rachunkach znajdujących się w posiadaniu osób z państwa uczestniczącego dopisanego na listę ogłaszaną przez Ministra Finansów, w kontekście zmiany brzmienia ust. 5 w art. 24 Ustawy CRS, która likwiduje termin publikacji listy państw uczestniczących, spowoduje znaczny poziom niepewności dla podmiotu raportującego. Przepis nie precyzuje bowiem ani terminu w jakim lista będzie publikowana, ani częstotliwości takich publikacji. W skrajnym przypadku lista może zostać zmieniona na dzień przed raportowaniem, tj. np. w dniu 29 czerwca, co praktycznie uniemożliwia terminową realizację raportowania. Uzasadnienie do Projektu nie odnosi się do tej zmiany, tym bardziej niezrozumiałe jest zatem proponowane odejście od jasnych i precyzyjnych przepisów na rzecz stanu wprowadzającego istotną niepewność w działalności raportowej instytucji finansowej.</p> <p><u>W związku z powyższym postulujemy pozostawienia art. 24 ust. 5 i art. 33 ust. 3 Ustawy CRS w aktualnie obowiązującym brzmieniu.</u></p>	Uwaga częściowo uwzględniona poprzez zmianę art. 1 pkt. 3 lit. b projektu.
19.	Art. 1	IZFiA	<p>Uwaga do art. 1 pkt 8 Projektu - projektowane nowe brzmienie art. 43 ust. 1 Ustawy CRS</p> <p>Projektowane nowe brzmienie art. 43 ust. 1 Ustawy CRS zakłada dodanie, do oświadczeń o rezydencji składanych przez posiadaczy rachunku oraz osoby kontrolujące, klauzuli <i>Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia</i>".</p> <p>Zwracamy uwagę, że wprowadzenie takiej zmiany w chwili obecnej wygeneruje znaczne koszty po stronie raportujących instytucji finansowych. Należy bowiem pamiętać, że oświadczenia zbierane są po pierwsze w formie papierowej, co wiąże się z koniecznością ich wydruku i masowej wysyłki do klientów, ale również w systemach teleinformatycznych, gdzie wprowadzenie tego rodzaju zmiany jest bardzo kosztowne i z pewnością niemożliwe do zrealizowania do dnia 1 stycznia 2019 roku, kiedy ustawa ma wejść w życie.</p> <p>Dodatkowo, zwracamy uwagę, że konieczność składania oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, poprzez umieszczenie w oświadczeniu klauzuli o treści: <i>„Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”</i> była przewidziana również dla oświadczeń składanych na potrzeby FATCA. Niemniej art. 96 Ustawy CRS zmodyfikował</p>	Uwaga nieuwzględniona

			<p>brzmienie art. 19 ust. 5 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA (Dz. U. poz. 1712 oraz z 2016 r. poz. 1579 i 1948, dalej: „Ustawa FATCA”) i w konsekwencji od dnia 1 maja 2017 roku zlikwidowana została konieczność zawierania powyższej klauzuli w oświadczeniach zbieranych na potrzeby FATCA.</p> <p>Tym samym od dnia 1 maja 2017 roku przepisy były pod tym kątem spójne zarówno dla reżimu ustawy CRS, jak i Ustawy FATCA. Wprowadzenie powyższej zmiany w oświadczeniach zbieranych na potrzeby Ustawy CRS spowoduje, że ta spójność zostanie zlikwidowana. Będzie to miało negatywne skutki nie tylko pod kątem spójności i uproszczenia procesów przeprowadzanych przez raportujące instytucje finansowe, ale również z punktu widzenia klientów, dla których zmiana ta będzie trudna do zrozumienia i zaakceptowania.</p> <p><u>W związku z powyższym wnosimy o usunięcie z Projektu zmiany proponowanej w art. 1 pkt 8 i utrzymanie art. art. 43 ust. 1 Ustawy CRS w aktualnie obowiązującym brzmieniu.</u></p>	
20.	Art. 1	IZFiA	<p>Uwaga do art. 1 pkt 10 lit. a Projektu - projektowane nowe brzmienie art. 50 ust. 2 Ustawy CRS</p> <p>Projektowane nowe brzmienie art. 50 ust. 2 Ustawy CRS zakłada rozszerzenie zakresu elektronicznego przeszukania danych posiadacza rachunku w sytuacji gdy nie jest znany jego aktualny adres zamieszkania o ustalenie „<i>rezydencji posiadacza rachunku w państwie uczestniczącym lub państwie trzecim</i>”. Wprowadzanie takiego dodatkowego zakresu przeszukania danych stanowiło będzie znaczną zmianę w funkcjonujących już procesach informatycznych. Wprowadzenie takiej zmiany w funkcjonującym już procesie będzie wiązało się ze znacznymi kosztami i nie będzie możliwe do zrealizowania w przewidywanym przez projektodawcę terminie. Jest to kolejny przykład nieracjonalnego nakładania na podmioty raportujące kolejnego obowiązku po zakończonym już procesie implementacji Dyrektyw i CRS.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W zakresie objętym zgłoszoną uwagą projektowana ustawa stanowi pełne odzwierciedlenie standardu unijnego.</p>
21.	Art. 6	IZFiA	<p>Uwaga do art. 6 Projektu</p> <p>Przepis nakładający na raportujące instytucje finansowe obowiązek ponownej identyfikacji posiadaczy rachunków w oparciu o</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Rachunki „nieistniejące” na moment dokonania ponownego wyszukania, nie mogą być jego przedmiotem</p>

			wyszukiwanie elektroniczne z zastosowaniem dodatkowej przesłanki, nie wskazuje jakich rachunków dotyczy np. czy jest ograniczony tylko do rachunków otwartych na dzień wyszukiwania. Przepis powoduje natomiast znaczne koszty dla podmiotów raportujących	ponieważ zostały zamknięte i nie są prowadzone przez instytucje finansową. Definicja rachunku finansowego, o której mowa w ustawie odwołuje się do przesłanki prowadzenia go przez instytucje finansową jako kryterium definicyjnego.
22.	Art. 8	IZFiA	<p>Uwaga do art. 8 Projektu</p> <p>Ze względu na obciążenie dla raportujących instytucji finansowych, niezasadne wydaje się wprowadzanie dodatkowego okresu raportowego. Oznacza to dodatkowe koszty związane z generacją, weryfikacją i wczytywaniem plików. Ewentualne dodatkowe raportowanie na podstawie Projektu należałoby przeprowadzić w dotychczasowych okresach raportowych.</p> <p>Jednocześnie użyte w art. 8 ust. 1 pkt 2 Projektu pojęcie rachunków „niezidentyfikowanych na podstawie art. 5 ust. 1” jest nieprecyzyjne. Zgodnie z art. 5 ust. 4 Projektu do dnia uzyskania oświadczenia posiadacza rachunku traktuje się go jako rezydenta do celów podatkowych, zgodnie z uprzednią identyfikacją, dokonana w oparciu o przepisy ustawy zmienianej w art. 1 Projektu. Tym samym nie wiadomo jaki rachunek miałby mieć status niezidentyfikowanego.</p>	<p>Ad. 1 Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Ad. 2 Uwaga wyjaśniona</p> <p>Użyte w art. 8 ust. 1 pkt 2 projektu pojęcie rachunków „niezidentyfikowanych na podstawie art. 5 ust. 1” odnosi się do rachunków które nie zostały zidentyfikowane w oparciu o oświadczenia o rezydencji uzyskane na podstawie art. 5 ust. 1.</p>
23.	Art. 12	IZFiA	<p>Uwaga do art. 12 Projektu</p> <p>Ze względu opisane wyżej konsekwencje dla procesów i systemów operacyjnych raportujących instytucji finansowych nie ma możliwości, aby zmiany mające na celu realizację nowych obowiązków wynikających z Projektu mogłyby być wprowadzone od dnia 1 stycznia 2019 roku.</p> <p>W związku z powyższym wnosimy o wydłużenie okresu <i>vacatio legis</i>.</p>	Uwaga uwzględniona poprzez zmianę art. 12 oraz wydłużenie terminu wskazanego w art. 5 do 30 czerwca 2019 r. Należy również wskazać, że raportowanie przewidziane w art. 8 ma się odbyć w terminie do 31 marca 2020 roku.
24.	Art. 5	IDM	<p>Powielanie obowiązków raportowych realizowanych już uprzednio przez instytucje finansowe za okres od 1 stycznia 2016 r. do 30 kwietnia 2017 r.</p> <p>Izba zwraca uwagę, że jednym z założeń projektu jest wprowadzenie obowiązku zebrania przez instytucje finansowe oświadczeń CRS od wszystkich Klientów otwierających rachunki w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 30 kwietnia 2017 r. w tym również takich, którzy nie mają żadnych przesłanek wskazujących na to, iż mogą być oni rezydentami innych jurysdykcji podatkowych. Dodatkowo, zgodnie z projektem, proces zbierania takich oświadczeń musiałby być powtórzony przez instytucje finansowe w każdym kwartale 2019 r.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>W stosunku do dokumentowania nowych rachunków otwartych w okresie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 30 kwietnia 2017 r. (klienci okresu przejściowego projektowana ustawa stanowi pełne odzwierciedlenie wzorca unijnego. W konsekwencji dla rachunków otwartych w ww. okresie rachunek powinien zostać udokumentowany oświadczeniem posiadaczy rachunków zawierającym rezydencje na dzień otwarcia rachunku. W konsekwencji nie można utożsamiać raportowanie</p>

			<p>1) Ponowne zbieranie oświadczeń</p> <p>Izba zwraca uwagę, że firmy inwestycyjne działając na dotychczasowych zasadach - tj. zgodnie z obowiązującą ustawą o wymianie informacji podatkowych, zidentyfikowały już klientów którzy posiadali przesłanki kwalifikacji jako podatników innych rezydencji podatkowych. W związku z czym instytucje odebrały od tych klientów oświadczenia dotyczące rezydencji podatkowej. Występowanie do tych samych klientów, o ponowne złożenie takiego oświadczenia (tj. oświadczenia o rezydencji z chwili zawarcia umowy - dane historyczne pobierane w 2019 r. - za projektem) w ocenie Izby skomplikuje treść komunikatu do klientów i może zrodzić wątpliwości czy takie oświadczenia za 2016/2017 będą również ważne na przyszłość. Może to prowadzić do konieczności odbierania 2 oświadczeń (historycznego i bieżącego) co jeszcze bardziej skomplikuje cały proces dla klientów i zwiększy ilość potencjalnych błędów, koszty oraz niechęć klientów do dostarczenia kompletu dokumentów.</p>	<p>dokonanie w oparciu o identyfikację rachunków dokonaną poprzez wyszukiwanie elektroniczne z raportowaniem dokonanym w wyniku identyfikacji dokonanej w oparciu o oświadczenie o rezydencji.</p>
25.	Art. 5 Uwaga ogólna	IDM	<p>Zbieranie oświadczeń CRS za 2016/2017 od klientów, którzy nie wykazali przesłanek uznania ich za rezydenta innej niż Polska jurysdykcji podatkowej</p> <p>W ocenie Izby nowy wymóg określony w projektowanej ustawie tj. pozyskiwanie historycznych danych w postaci oświadczeń o rezydencji podatkowej od osób, które założyły rachunki w 2016 i 2017 r. i w tym okresie nie wykazały przesłanek uznania za nierezydenta mija się z celem projektu. Nowy obowiązek będzie generował jedynie dodatkowe koszty po stronie instytucji - dodatkowa wysyłka, kontakt z klientem, zmiany w systemach informatycznych, które nie przełożą się na efektywny rezultat związany z realnym celem jakim ma być pozyskanie takiego oświadczenia. Jeżeli klient nie wykazuje przesłanek innej rezydencji podatkowej - tym samym jego rezydencją podatkową jest Polska, to składanie przez niego oświadczenia o samym przyznaniu tego faktu mija się z celem regulacji, a w praktyce wykaże, że żaden klient po prostu nie będzie widział sensu w przesyłaniu/ składaniu takiego oświadczenia.</p>	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>W stosunku do dokumentowania nowych rachunków otwartych w okresie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 30 kwietnia 2017 r. (klienci okresu przejściowego) projektowana ustawa stanowi pełne odzwierciedlenie wzorca unijnego. Celem projektu jest dokonanie identyfikacji rachunków otwartych ww. okresie w oparciu o oświadczenie o rezydencji tj. nie poprzez wyszukanie elektroniczne.</p>
26.	Art. 5	IDM	<p>Kwartalne informowanie w 2019 r. o obowiązku składania przez klientów oświadczeń dotyczących okresu 2016/2017</p>	<p>Uwaga uwzględniona poprzez zmianę art. 5.</p>

			<p>Wymóg dokonywania czterokrotnego informowania klienta o konieczności przesłania oświadczenia CRS za 2016/2017 będzie w praktyce oznaczał wysyłanie w jednym roku cztery razy tej samej korespondencji do poszczególnych klientów. W ocenie Izby brak jest jakiegokolwiek wartości dodanej dla przyjęcia takiego rozwiązania. Instytucje finansowe powinny mieć wyłącznie obowiązek aktywnego pozyskiwania takich oświadczeń co względem innych przepisów, do których stosują się instytucje finansowe będzie oznaczało stosowanie polityki najwyższej staranności i działania w najlepiej pojętym interesie klienta np. poprzez kontakt z klientem w formie wybranej i zdefiniowanej przez klienta w umowie (elektronicznie, listownie itp.).</p>	
27.	Art. 2	Konfederacja Lewiatan	<p>Proponowana zmiana sprawi, że w praktyce indywidualne interpretacje podatkowe nie będą dostępne dla transakcji w których może wystąpić zagraniczny kontrahent. Może się bowiem zdarzyć, że podatnik będzie pytał o skutki podatkowe transakcji powtarzalnej, w której mogą wziąć udział podmioty zagraniczne, i na moment składania wniosku lista tych podmiotów nie będzie zdefiniowana/znana. Wprowadzenie tej regulacji wymusiłoby konieczność uzyskiwania interpretacji podatkowych per kontrahent - co generowałoby zarówno zwiększone koszty po stronie podatników, ograniczałoby ich elastyczność gospodarczą (czas oczekiwania na interpretację to 3 miesiące ale również niosłoby za sobą ryzyko-rozbieżnych interpretacji dla podobnych transakcji, w zależności od pochodzenia kontrahenta).</p> <p>Z drugiej strony, nowelizacja nie wspomina nic o rozciągnięciu mocy ochronnej interpretacji na zagranicznego kontrahenta, choć interpretacja będzie, ściśle dotyczyła realizowanej, przez niego transakcji. Kwestią poboczną, której nie uwzględnia nowelizacja, jest kwestia zgód na przetwarzanie danych kontrahentów na potrzeby uzyskiwania interpretacji podatkowych (zwłaszcza w świetle RODO).</p> <p>Ponadto, zgodnie z uzasadnieniem do projektu, dodanie tych regulacji związane jest z potrzebą zapewnienia wypełniania przez polską administrację skarbową zobowiązań międzynarodowych w zakresie przekazywania informacji o interpretacjach podatkowych do innych państw lub jurysdykcji. Nie jest jednak jasne z jakich zobowiązań taki obowiązek wynika.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Konieczność wprowadzenia diskutowanej regulacji wynika z Dyrektywy Rady (UE) 2015/2376 z dnia 8 grudnia 2015 r. zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania oraz z opracowanego przez OECD standardu BEPS. Celem wprowadzanej regulacji jest umożliwienie efektywnej automatycznej wymiany informacji o interpretacjach podatkowych.</p> <p>Ochrona wynikająca z interpretacji podatkowej dotyczy przedstawionego we wniosku stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego, stąd w przypadku ich zmiany np. poprzez zmianę kontrahenta (w tym poprzez wskazanie kontrahenta z innego Państwa) zakres ochrony wynikający z interpretacji może ulec zmianie.</p> <p>Moc ochronna interpretacji dotyczy wnioskodawcy, tym samym nie rozciąga się na zagranicznych kontrahentów. W celu skorzystania z mocy ochronnej interpretacji także w stosunku do zagranicznych kontrahentów skorzystać należy z instytucji tzw. wniosku wspólnego.</p> <p>Projekt został zmieniony w zakresie braku konieczności wskazywania we wniosku danych identyfikujących osobę fizyczną (koniecznym będzie wskazanie jedynie</p>

			<p>Postulujemy o wyłączenie konieczności podawania we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej danych kontrahenta z uwagi na fakt, że nie jest to możliwe przy transakcjach jednego typu z dużą liczbą niezdefiniowanych na dzień złożenia wniosku kontrahentów. Ponadto, w naszej ocenie, w przypadku kiedy podanie danych jest możliwe i wnioskujący poda te dane dobrowolnie, ochrona wynikająca z interpretacji powinna obejmować także wskazanego we wniosku kontrahenta.</p>	<p>odpowiednio państwa lub terytorium miejsca zamieszkania tej osoby fizycznej).</p>
--	--	--	---	--

II. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym

Projekt nie wymaga zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji oraz uzgodnienia z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

III. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informację o ich braku

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

Raport z konsultacji
do projektu ustawy o zmianie ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami oraz niektórych innych ustaw

Lp.	Artykuł projektu ustawy	Zgłaszający uwagi	Treść uwagi do projektu ustawy	Podjęta decyzja i uzasadnienie
1.	Art. 5	Związek Banków Polskich	<p>Opisany w projekcie ustawy obowiązek wystąpienia do klientów z okresu od stycznia 2016 r. do kwietnia 2017 r. z żądaniem złożenia oświadczenia CRS, który należy wykonać do dnia 30 czerwca 2019 r. zbiega się z procesem przygotowywania danych do raportowania CRS za rok 2018. Pragnę nadmienić, że raportowanie za rok 2018 będzie pierwszym tak dużym procesem z uwagi na to, iż po raz pierwszy raportowani będą w całości klienci istniejący nie tylko z państw uczestniczących, tak jak dotychczas, ale także z dodatkowych państw, które znajdują się na liście ogłoszonej przez Ministra Finansów. Sektor bankowy szacuje, iż w obecnym stanie prawnym samo włączenie do raportowania rachunków klientów istniejących spowoduje ponad pięciokrotny wzrost wolumenu rachunków raportowanych za 2018 r. w porównaniu z rokiem poprzednim. W sektorze bankowym powstały obawy, iż w związku z tym, że obowiązek opisany w art. 5 omawianego projektu ustawy będzie w przeważającej większości realizowanych w tych samych jednostkach co obowiązek przygotowywania danych do raportowania, jakość danych przekazana do Szefa KAS może być znacząco niższa od danych przekazywanych w latach poprzednich. Biorąc pod uwagę powyższe, proponuję, aby czas na wystąpienie do Klienta z żądaniem złożenia oświadczenia wydłużony został na okres przypadający po raportowaniu tj. do 30 września 2019 r. Pozwoli to instytucjom finansowym na</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Odnosząc się do zgłoszonej uwagi trzeba podkreślić, że nie należy z góry zakładać, iż lista państw która będzie publikowana w oparciu o projektowany art. 33 ust. 5 (zawierająca listę państw uczestniczących oraz „państwa dodatkowe”) będzie zawierała istotnie więcej państw/terytoriów niż lista publikowana obecnie. W szczególności należy podkreślić, że „nowa” lista nie będzie zawierać państw/terytoriów które w danym roku nie oczekują otrzymywania informacji w ramach automatycznej wymiany informacji podatkowych. W konsekwencji nie uprawniona jest konkluzja, że zmiana sposobu tworzenia listy na potrzeby raportowania w sposób automatyczny przyczyni się do większego obciążenia raportujących instytucji finansowych w kontekście obowiązku raportowania. Pierwotna wersja projektu zakładała raportowanie wszystkich nierezydentów – w związku z uwagą zgłoszoną m.in. przez ZBP projekt został w tym zakresie odpowiednio zmodyfikowany.</p> <p>Dodatkowo trzeba odnotować, że obowiązek o którym mowa w art. 5 projektu (wystąpienie z żądaniem złożenia oświadczenia) nie dotyczy raportowania <i>per se</i>, a wystąpienia do klienta z żądaniem złożenia oświadczenia.</p> <p>Należy również wskazać, że pierwotny projekt ustawy zakładał, że z żądaniem złożenia oświadczenia o rezydencji podatkowej, należy wystąpić do dnia 31 marca 2019 r. Niemniej w wyniku uwag zgłoszonych m.in. przez ZBP został on przesunięty na 30 czerwca 2019 r.</p>

			spełnienie obowiązków raportowych z zachowaniem jak najwyższej jakości przekazywanych danych.	
2.	Art. 1	Związek Banków Polskich	<p>Zgodnie z omawianym projektem ustawy ogłoszenie listy państw objętych obowiązkiem raportowania nastąpi do dnia 31 marca, po zakończeniu roku, którego dotyczy obowiązek raportowania. W związku z powyższym instytucje finansowe będą miały de facto jedynie 3 miesiące na przygotowanie danych do raportowania, co przy wzroście wolumenu danych do raportowania (klienci istniejący i dodatkowe kraje) wydaje się ekstremalnie trudne do wykonania przy zachowaniu jak najwyższej jakości danych przesyłanych do Szefa KAS.</p> <p>Obecnie instytucje finansowe znając listę państw objętych raportowaniem rok wcześniej były w stanie w dużym stopniu zaplanować prace związane z przygotowaniem danych do raportowania. Pomimo to, przy wielokrotnie mniejszym wolumenie danych, instytucje finansowe w pełni wykorzystują czas pomiędzy zakończeniem okresu raportowanego a terminem wysłania raportu do KAS na przygotowanie danych, stawiając sobie za cel bardzo wysoką jakość przekazywanych danych.</p> <p>Dodatkowo z uwagi na wysoki poziom skomplikowania, a w ślad za tym długi czas realizacji procesów pozyskiwania i łączenia danych źródłowych z wielu systemów bankowych, procesy te uruchamiane są przez służby IT niezwłocznie po zakończeniu przetwarzania końca roku. Warunkiem niezbędnym dla poprawnego pozyskania danych jest posiadanie przez Bank kompletnego słownika krajów, które biorą udział w raportowaniu za dany rok. Dodanie kolejnych krajów</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Sposób konstrukcji listy państw objętych obowiązkiem raportowania wespół z dynamiką procesów międzynarodowych w zakresie wymiany informacji podatkowych zakłada ciągłość obecności państw uczestniczących na liście. Dodatkowo zgodnie z art. 33 ust. 5 wskazanie projekt przewiduje wskazanie na liście Państw co do których istnieje rozsądna ekspektatywa, iż staną się Państwami uczestniczącymi. W konsekwencji publikacja listy będzie w niewielkim zakresie wiązać się z umieszczeniem na niej Państw, których nie było na listach poprzednich (jako Państw uczestniczących bądź Państw, które podjęły działania aby stać się Państwami uczestniczącymi). Tym samym należy przyjąć, że niepewność instytucji w zakresie zakresu Państw, których rezydenci będą objęci obowiązkiem raportowania jest ograniczona.</p> <p>Zgodnie z odpowiedzią na uwagę zawartą ad.1 podkreślić również należy, że zmiana sposobu konstrukcji listy nie będzie automatycznie oznaczać istotnego zwiększenia liczby Państw, których rezydencji będą przedmiotem raportowania.</p> <p>Warto przy tym dodać, że pierwotna wersja projektu zakładała raportowanie wszystkich nierezydentów – w związku z uwagą zgłoszoną m.in. przez ZBP projekt został w tym zakresie odpowiednio zmodyfikowany. Rozwiązanie przyjęte obecnie stanowi kompromis zabezpieczający wskazane ograniczenia operacyjne banków jak i zobowiązania międzynarodowe Polski.</p>

			<p>do słownika powodowałoby konieczność ponownego uruchomienia wszystkich procesów.</p> <p>Zasadny jest zatem postulat, aby tryb ogłaszania państw objętych raportowaniem pozostał w obecnym kształcie, tj. aby lista państw objętych raportowaniem (nowych i obecnych) ogłaszana w danym roku miała wpływ najwcześniej na rok, w którym lista ta została ogłoszona i lata kolejne. Pozwoli to instytucjom finansowym na zaplanowanie działań związanych z przygotowaniem danych do raportowania, co z kolei nie jest bez znaczenia w kontekście zachowania wysokiej jakości danych przekazywanych do Szefa KAS.</p>	
3.	Art. 1	Związek Banków Polskich	<p>Konsultowany projekt zakłada odbieranie oświadczeń o rezydencji na datę otwarcia rachunku przez klienta tj. na 2016 r. i początek 2017 roku. Oświadczenia CRS mają zaś być składane w 2019 roku. Taka konstrukcja rodzi istotne trudności praktyczne, systemowe oraz prawne:</p> <p>a) odbieranie oświadczeń historycznych zamiast aktualnych skomplikuje treść komunikatu do klientów i utrudni im zrozumienie i tak skomplikowanej materii podatkowej. Może też spowodować niechęć do składania oświadczeń w sprawach już historycznych i bardzo odległych w czasie z perspektywy klienta;</p> <p>b) jeżeli instytucje finansowe odbiorą oświadczenia CRS za 2016/2017 r. to powstaną wątpliwości, czy oświadczenia te są również ważne na przyszłość. Może to prowadzić do konieczności odbierania 2 oświadczeń CRS (historycznego i bieżącego) co jeszcze bardziej skomplikuje cały proces dla klientów i zwiększy ilość potencjalnych błędów, koszty oraz niechęć klientów do dostarczenia kompletu dokumentów;</p>	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Jeśli instytucje odbiorą poprawne oświadczenia aktualne na moment otwarcia rachunku wówczas te oświadczenia będą ważne do momentu uzyskania nowego oświadczenia. Tym samym instytucje nie będą obowiązane dokonywać oceny kiedy nastąpiła zmiana rezydencji (pkt c) zgłoszonej uwagi). Warto również zauważyć, że konieczność odebrania oświadczenia „historycznego” dotyczy klientów tzw. okresu przejściowego, którzy nie złożyli oświadczenia przy zakładaniu rachunku.</p> <p>Proponowane rozwiązanie w zakresie identyfikacji klientów „okresu przejściowego” koresponduje z przewidzianą w ustawie metodą weryfikacji i identyfikacji rezydencji posiadaczy rachunków w oparciu o oświadczenie o rezydencji podatkowej. Oświadczenia zbierane dla klientów okresu przejściowego będą oświadczeniami analogicznymi do tych zbieranych dla <i>klientów nowych</i> którzy otworzyli rachunki bankowe 1 maja 2017 r. bądź później.</p>

			<p>c) nawet w przypadku odebrania 2 różnych oświadczeń CRS (historycznego i bieżącego) instytucje finansowe nie będą w stanie wskazać, kiedy nastąpiła zmiana rezydencji klienta tj. czy miało to miejsce w 2017, 2018 czy 2019 roku;</p> <p>d) wejście w życie przedmiotowego projektu spowoduje drastyczną zmianę w wypracowanym przez Związek Banków Polskich i Ministerstwo Finansów modelu identyfikacji i weryfikacji klientów, do którego instytucje finansowe dostosowywały swoje systemy IT celem maksymalnego zautomatyzowania procesów CRS. Chcąc podążyć za projektowaną zmianą koniecznym będzie wprowadzenie kosztownych i zarazem jednorazowego użytku zmian w bankowych systemach IT tak, żeby umożliwić odrębną ewidencję oświadczeń historycznych składanych wg stanu na dzień otwarcia rachunku finansowego od pozostałych oświadczeń CRS, które są składane i aktualizowane według stanu bieżącego. Tak daleko idące zmiany będą wymuszać na sektorze bankowym poniesienie wysokich nakładów na rozwój systemów IT oraz będą wymagać rozłożonych w czasie testów, tym samym nie są one możliwe do wdrożenia w tak krótkim czasie. Skomplikują też proces i spowodują możliwość popełnienia błędu przez osoby ewidencjonujące oświadczenia w polach historycznych lub bieżących.</p> <p>Podsumowując, pragnę wskazać, iż dla przejrzystości, szybkości oraz efektywności procesu, oświadczenia CRS powinny być składane przez klientów na bieżąco bez wskazania, iż dotyczą one historycznej rezydencji podatkowej na moment otwarcia rachunku. Potwierdzeniem powyższego są obecnie realizowane masowe kampanie do klientów z innych dziedzin prawa,</p>	
--	--	--	--	--

			gdzie reakcja zwrotna klientów nie przekracza kilku procent (klienci nie są zainteresowani kontaktami z bankami, co wynika z analizy zwrotów korespondencji oraz braku kontaktu z bankami po otrzymaniu korespondencji papierowej czy elektronicznej).	
4.	Art. 1	Związek Banków Polskich	<p>W przypadku instytucji finansowych, nowe regulacje nie wnoszą wartości dodanej poprzez uszczelnienie procesu zbierania oświadczeń o rezydencji podatkowej dla celów CRS, a istotnie skomplikują wykonywanie obowiązków instytucji finansowych w zakresie raportowania CRS oraz mogą realnie obniżyć poziom zaufania klientów do instytucji finansowych.</p> <p>Instytucje finansowe na bieżąco odbierają oświadczenia CRS od klientów z okresu od stycznia 2016 r. do kwietnia 2017 r. w trakcie aktualizacji przez nich danych lub nabywania kolejnych produktów. Zgodnie z obowiązującymi przepisami CRS zwróciły się również do wszystkich klientów z okresu przejściowego posiadających przesłanki zagranicznej rezydencji o dostarczenie oświadczeń CRS. Duża część z nich, w tym także klientów nieposiadających zagranicznych przesłanek, złożyło już oświadczenie CRS.</p> <p>Najbardziej jaskrawym przykładem będzie skierowanie do klienta żądania złożenia oświadczenia CRS pomimo tego, iż przedmiotowe oświadczenie już składał. W szczególności oświadczenia te były składane w 2017 i 2018 roku. Trudno uznać za celowe i zrozumiałe, wystosowanie żądania by zostały ponownie złożone za 2016 lub 2017 rok (okresy te w zasadzie na siebie nachodzą biorąc pod uwagę roczne rozliczenia podatkowe). Większość klientów postawionych w takiej sytuacji nie zrozumie intencji i celowości działania banków, co z kolei spowoduje lawinowy wzrost reklamacji ze strony klientów instytucji finansowych</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Stanowisko Komisji jest jasne w przedmiotowym zakresie.</p> <p>Jednocześnie warto odnotować, że Dyrektywa wymaga uzyskania oświadczenia o rezydencji podatkowej dla rachunków otwartych 1 stycznia 2016 r. bądź później. Gdyby Polska nie przyjęła środków koniecznych w celu implementacji Dyrektywy, Komisja zmuszona byłaby wszcząć postępowanie o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego oraz zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości celem nałożenia kary pieniężnej w związku z nieprawidłową implementacją Dyrektywy.</p>

			<p>kierowanych zarówno do samych instytucji finansowych jak i Krajowej Administracji Skarbowej, co mocno nadszarpnie reputację banków. Dlatego zdecydowanie rekomenduję rezygnację z ponownego odbierania oświadczeń od osób, które już je złożyły.</p> <p><u>Ponadto proponuję, aby Ministerstwo Finansów podjęło kolejną próbę uzgodnień z Komisją Europejską o konieczności zbierania przez banki oświadczeń od wszystkich klientów banków z okresu przejściowego, na rzecz alternatywnej metody np. pozyskania wielopłaszczyznowych, przekrojowych informacji o skali klientów z okresu przejściowego (banki dysponują wiedzą o ilości otwartych rachunków w podziale na klientów z przesłankami, klientów z państw nieraportowanych oraz klientów polskich).</u></p>	
5.	Art. 7	Związek Banków Polskich	<p>Zakres dodatkowego raportowania. W art. 7 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy zmieniającej wskazano na dodatkowy obowiązek raportowania dla instytucji finansowych w terminie do 31 marca 2020 r. Obowiązek ten dotyczy klientów, którzy otworzyli swoje rachunki w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 30 kwietnia 2017 roku. Doprecyzowano również, iż odpowiednie zastosowanie do tego raportowania znajdują przepisy art. 99 ust. 2 i 3 oraz 99a ust. 1 i 3 ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami. Przepisy te dotyczą listy państw podlegających raportowaniu za 2016 i 2017 rok. Jak rozumiem, intencją jest dodatkowe raportowanie za lata 2016 - 2017. Należy jednak wskazać, iż na moment dodatkowego raportowania (31 marca 2020 r.) instytucje finansowe będą już po raportowaniu za 2018 rok (do 30 czerwca 2019 r.). Dodatkowego raportowania za 2018 rok nigdzie wprost nie wyłączono, stąd mogą powstać wątpliwości w tym zakresie. Dlatego też, rekomenduję jednoznaczne</p>	<p>Uwaga wyjaśniona</p> <p>Dodatkowe raportowanie dotyczy roku 2016 oraz 2017 r., ponieważ projekt odwołuje się do rachunków otwartych w tych latach (tj. do okresu w którym oświadczenia o rezydencji nie były zbierane w ramach procedury otwierania rachunku). Art. 7 ust. 1 pkt 1 odnosi się do art. 5 w którym mowa o rachunkach otwartych w okresie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 30 kwietnia 2017 r.</p> <p>W przypadku, gdy oświadczenie uzyskane w 2019 r. od posiadacza rachunku (który otworzył rachunek w roku np. 2016), na podstawie art. 5 projektu, pozwoli ustalić jego rezydencje jako inną niż ta, która została ustalona w oparciu o wyszukanie elektroniczne, wówczas raportująca instytucja finansowa będzie zobowiązana odpowiednio skorygować raportowanie dokonane uprzednio (taka korekta może dotyczyć raportowania za rok 2016, 2017 oraz 2018 r.). Gdy ww. oświadczenie zostanie uzyskane do momentu dokonania raportowania za rok 2018, wówczas takie oświadczenie powinno zostać uwzględnione już w tym raportowaniu.</p>

			<p>wskazanie w treści art. 7 ustawy zmieniającej, iż dodatkowe raportowanie dotyczy lat 2016 i 2017.</p> <p>Dodatkowo proszę o doprecyzowanie, czy dodatkowe raportowanie klientów z oświadczeniami i nieudokumentowanych ma być wykonane zbiorczo za cały okres od 1 stycznia 2016 r. do 30 kwietnia 2017 roku, czy ma być rozbijane na poszczególne lata. Jeżeli dodatkowe raportowanie powinno być podzielone na lata 2016 i 2017, proszę o doprecyzowanie wg stanu na jaki dzień powinny być przygotowane i przekazane do KAS poszczególne raporty (np. w odniesieniu do sald na rachunkach raportowanych) oraz czy klient, u którego co roku (w 2016, w 2017) występowały lub zmieniały się przesłanki powinien być raportowany osobno w roku 2016 i w roku 2017. Biorąc pod uwagę praktykę i logikę działania systemów informatycznych, postuluję, aby oświadczenia składane przez klientów z datą na moment otwarcia rachunku porównywać do najnowszej rezydencji klienta posiadanej przez instytucję finansową i na tej podstawie decydować o tworzeniu grup podlegających raportowaniu.</p>	<p>Dodatkowe raportowanie klientów z oświadczeniami i nieudokumentowanych ma być wykonane zgodnie na formularzu interaktywnym CRS-1. Formularz zakłada przesłanie danych agregowanych rocznie (tj. nie zbiorczo za dwa lata). Tym samym klienci powinni być raportowani oddzielnie za rok 2016 oraz 2017 (jeśli zaistnieją przesłanki do ich raportowania tj. jeśli oświadczenie o rezydencji będzie znajdować się na listach wskazanych w przywołanych w uwadze przepisach). Poszczególne raporty powinny być przygotowane i przekazane do KAS według stanu na ostatni dzień roku (tj. tak jakby oświadczenie zostało odebrane w momencie otwarcia rachunku a raportowanie było dokonywane w normalnym trybie do końca czerwca roku następnego).</p>
--	--	--	--	---

Warszawa, 13 lutego 2019 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.1416.2018.akr/15

dot.: RM-10-14-19 z 12.02.2019 r.

Pan Jacek Sasin
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami oraz niektórych innych ustaw, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

Do wiadomości:

Pani Teresa Czerwińska
Minister Finansów

Sekretariat Departamentu Koordynacji Procesu Legislacyjnego
3 102 111